

RAPPORT
LEDENONDERZOEK

pr. nr. 877 | 26 augustus 2019

prosp. nr 877 | Nederlandse Bijenhouders Vereniging
datum 26 augustus 2019
betreft Rapport ledenonderzoek 2019

INHOUDSOPGAVE		pag.
1.	Inleiding	2
2.	Conclusie ledenonderzoek	4
3.	Samenvatting resultaten enquête	8
4.	Resultaten enquête	26

BIJLAGEN (IN SEPARAAT KATERN)

1. Vragenlijst
2. Integraal overzicht antwoorden op open vragen
3. Overzicht significante verschillen
4. Betrouwbaarheidsintervallen

1

INLEIDING

1. ACHTERGROND

De Nederlandse Bijenhoudersvereniging is een landelijke imkervereniging die de belangen van ongeveer 8.000 aangesloten imkers behartigt. De NBV *“verbindt, versterkt, onderwijst, inspireert en faciliteert bijenhouders met als doel het in stand houden en bevorderen van een gezonde bijenstand”*. De leden van de NBV vormen geen homogene groep. Ze kunnen hobbyimkers (bijenhouders met een beperkt aantal bijenvolken) zijn, imkers die door het houden van bijen hun steentje willen bijdragen aan een gezonde natuur, (semi-) beroepsimkers (bijenhouders met veel bijenvolken al of niet in combinatie met handel in bijenproducten of imkermaterialen), imkers die zich specifiek richten op veredeling of rasverbetering, imkers die betrokken zijn bij wetenschappelijk onderzoek, maar ook ‘niet imkers’ ofwel mensen die bijen een warm hart toedragen.

De bekendheid van de maatschappelijke relevantie van ‘de bij’ en de rol van de biodiversiteit wordt steeds groter. Er ontstaat een nieuwe groep imkers: mensen die ‘meer vanuit belangstelling voor de natuur en vanuit het motief iets voor de natuur te willen doen, bijen zijn gaan houden of een cursus hebben gevolgd’. Binnen de bijenhouderij is er ook een ‘toename van het biologisch dynamisch imkeren waar te nemen’. Het ledenbestand is aan het veranderen; de NBV is een vereniging in transitie. Deze dynamiek vraagt van de NBV om zich aan te passen en om haar dienstverlening nog beter aan te laten sluiten op de behoeften van deze veranderende groep leden.

Een behoefteonderzoek onder de leden anno 2019 past bij de wens van de NBV om samen met de leden de toekomstige koers te bepalen. Noordam & De Vries voerde op verzoek van de NBV een onderzoek onder alle leden van de vereniging uit.

2. DOELSTELLING LEDENONDERZOEK

Dit ledenonderzoek moet inzicht bieden in:

- a. wie de leden van de NBV zijn,
- b. wat de ervaren toegevoegde waarde van het lidmaatschap is,
- c. wat de wensen en behoeften van (verschillende groepen) leden zijn.

De NBV wil de resultaten gebruiken om, samen met de leden, de koers te bepalen en activiteiten, producten en dienstverlening gericht aan te kunnen bieden.

3. METHODE

Het onderzoek is uitgevoerd in twee stappen:

1. VOORBEREIDING EN DESKRESEARCH
2. KWALITATIEF VOORONDERZOEK 6 telefonische interviews met niet-actieve leden
3. KWANTIFICEREND ONDERZOEK
  - Online enquête onder alle 9131 leden van de NBV

Van het vooronderzoek is verslag gedaan in het rapport '877 Rapport vooronderzoek' dat op 18 mei 2019 werd geleverd.

Kwantificerende meting

In overleg met de NBV is een vragenlijst opgesteld voor de online enquête onder alle leden van de vereniging. Op 27 juni 2019 startte de enquête en werden alle 9813 leden uitgenodigd om aan het onderzoek deel te nemen¹.

Bij het sluiten van de veldwerkperiode hadden in totaal **2563** leden de vragenlijst volledig ingevuld. De respons is: **26%**

Onderzoekperiode

De online enquête is uitgevoerd in de periode van 27 juni tot 1 augustus 2019.

4. RAPPORT

In dit rapport worden de uitkomsten van het kwantificerende onderzoek – de online enquête onder 2563 leden van de NBV – beschreven.

Door afrondingsverschillen tellen percentages niet altijd op tot 100. Niettemin is 100% steeds als totaalpercentage vermeld. Afrondingsverschillen leiden soms ook tot een verschil van 1% tussen de percentages in de grafieken en de beschrijving in woorden.

---

¹ 9.066 leden zijn per mail uitgenodigd om aan het onderzoek deel te nemen. Voor elk lid is een persoonlijke unieke link aangemaakt. In het ledenbestand van NBV zijn er 244 leden die 119 e-mailadressen delen (het gaat om gezinsleden die hetzelfde mailadres hanteren). Van 747 andere leden is het e-mailadres onbekend. Deze groep is per brief uitgenodigd om de enquête in te vullen door middel van een onlineversie die via een speciale pagina op de website ledenonderzoek.nl.

CONCLUSIE LEDENONDERZOEK

De NBV telt, inclusief cursisten, maar liefst 9813 aangesloten imkers. Deze leden zijn allemaal uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek. Ruim een kwart van de genodigden (2563 leden) heeft alle vragen beantwoord en (uitgebreid) gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de antwoorden toe te lichten. Dit resulteerde in meer dan 350 pagina's uiteenlopende opmerkingen, ideeën en nuances. De overweldigende respons en de constatering dat deelnemers gebruik hebben gemaakt van alle mogelijkheden om hun oordelen toe te lichten, laat zien dat het ledenonderzoek in een behoefte heeft voorzien en dat de leden - ondanks nuances in behoeften en meningen - verenigd zijn in een gedeelde passie voor de bij en de imkerij. Dat de NBV daarbij een gewaardeerde rol speelt, mag blijken uit het rapportcijfer dat de leden toekennen aan wijze waarop de NBV zich inzet voor haar leden: 6,9.

Overwegende waardering spreekt ook uit de resultaten van de Associatie Balans Test (waarbij de deelnemers alles hebben genoteerd wat er bij hen opkwam bij het sleutelbegrip 'NBV' en deze associaties vervolgens eigenhandig hebben ingedeeld naar positief of negatief). De resultaten van deze test geven een overzicht van de zaken die leden het meest bezig houden en vormen samen een momentopname van de wijze waarop leden de vereniging nu, in 2019, ervaren. In totaal noteerden de leden 3256 associaties. Twee derde daarvan werden bij positief genoteerd: hier gebruiken leden **waarderende bewoordingen** om de vereniging te omschrijven (met termen zoals 'interessant', 'professioneel', 'degelijk', 'betrouwbaar' of 'inspirerend' en met opmerkingen als 'goed bezig', 'ze doen hun best' of 'blij dat ze er zijn'). De houding van de vereniging wordt omschreven in typeringen als 'actief', 'enthousiast' en 'gepassioneerd': 'de liefde voor de bijen spat er af'). Andere positieve associaties gaan onder meer over de informatie en communicatie van de NBV en de rol van de vereniging als overkoepelend, centraal verbindend orgaan en als kenniscentrum. Een derde van de genoteerde associaties is door leden bij negatief genoteerd. Het gaat hier om **kritische kanttekeningen** (waaronder gebrek aan transparantie, een 'erfenis uit het verleden' en omschrijvingen als 'onoverzichtelijk', '(ver)oud(erd)', 'achterhaald', 'bureaucratisch', 'log' en 'introvert'). De houding van de vereniging wordt omschreven in termen als 'betweterig', 'argwanend', 'arrogant', 'autoritair' en 'betuttelend'. Andere onderwerpen die bij negatief vaker worden genoemd zijn de ervaren afstand tot de vereniging en het vermeende gebrek aan daadkracht. Uit de verdeling van positieve (67%), en negatieve (33%) associaties blijkt dat het sentiment rond de vereniging overtuigend doorslaat in positieve zin.

Dat de beeldvorming over de vereniging is gebaseerd op **geringe kennis** (30% zegt de landelijke NBV (heel) goed te kennen en 33% zegt de vereniging niet zo goed of

helemaal niet goed te kennen; 4 op 10 leden kiest voor 'neutraal'), neemt niet weg dat het overwegende positieve sentiment rond de NBV wordt bevestigd in andere uitkomsten. Zoals in de mate waarin leden bepaalde kenmerken bij de vereniging vinden passen; meer dan drie kwart (78%) van de leden vindt dat 'deskundig' (heel) goed bij de NBV past. Meer dan de helft van de leden vindt de NBV 'betrokken', 'toegankelijk', 'inspirerend', 'zichtbaar' en 'er voor alle imkers', een minderheid vindt 'toonaangevend' en 'voorstrevend' passen.

Twee op de drie leden deelt de mening dat het **lidmaatschap** van de landelijke vereniging NBV **toegevoegde waarde** biedt. Die ligt, blijkt uit de toelichting die ruim 1500 respondenten gaven, vooral in de rol van de NBV als informatie- en kennisbron over alles wat met bijhouden te maken heeft, maar ook in de rol van verbinder, van vertegenwoordigend overkoepelend orgaan en van belangenbehartiger. De helft geeft aan dat het lidmaatschap aan hun verwachtingen voldoet (leden die dat niet ervaren melden meestal een gemis aan binding en het niet zien van toegevoegde waarde). Bijna de helft (49%) vindt het lidmaatschap ook belangrijk (ook al zijn lang niet alle leden op de hoogte van de voordelen daarvan, is maar een derde van mening dat leden gelegenheid hebben om hun stem te laten horen en 40% ervaart de afstand tot de landelijke NBV als groot). Gevraagd naar de reden om lid van NBV te zijn, noemt 91% van de leden het thema 'bijengezondheid' als een (heel) belangrijke reden; 90% vindt de informatievoorziening (heel) belangrijk. Het tijdschrift 'Bijhouden' wordt door ruim 4 op de 5 leden genoemd als een heel belangrijke reden om lid van NBV te zijn en 84% is lid vanwege de landelijke belangenbehartiging. Ruim drie kwart hecht (veel) belang aan trainingen, cursussen, opleidingen, en aan het aangeboden advies en ondersteuning bij incidenten en calamiteiten. Gelet op de tevredenheidsscores, zijn leden het meest te spreken over de wijze waarop de NBV de zaken aanpakt ten aanzien van de drie zaken die ze als belangrijkste reden voor lidmaatschap zien: het tijdschrift 'Bijhouden', de informatievoorziening en bijengezondheid.

Bijna iedereen is lid van een **lokale vereniging** (de 7% die dat niet is heeft daar ook geen behoefte aan). Het belang en de relevantie van de lokale verenigingen komt veelvuldig aan bod in de gegeven toelichting op open vragen en in de slotopmerkingen aan het eind van de vragenlijst. Daaruit blijkt dat de lokale vereniging voor een deel van de leden het eerste en belangrijkste referentiepunt is. Deze lokale structuren bieden meer praktische hulp, er is intensiever (persoonlijk) contact tussen leden en ze geven meer het 'clubgevoel' (er zijn leden die liever alleen lid willen zijn van een lokale vereniging. Een lid noteert: "*het is soms verwarrend wat landelijk en wat lokaal doet; er is een groot verschil tussen de lokale clubs qua aanpak en de mate van intensiteit van informatie delen*"). De landelijke NVB wordt aangemoedigd om de lokale afdelingen meer (ook in financiële zin) te steunen en actief samenwerking op te zoeken.

Momenteel, zo blijkt uit het onderzoek, noemen 4 op de 10 leden 'hobby, recreatie en/ of ontspanning' als de belangrijkste redenen om actief te imkeren, ruim een kwart (27%) is geïnteresseerd in bijen en in het gedrag van het bijenvolk en 19% imkert vanuit een maatschappelijke overtuiging, om bij te dragen aan biodiversiteit en gezonde natuur. Voor 8% gaat het om het economische redenen (winning van honing en bestuiving van gewassen).

In 2018 en 2019 hebben het NBV bestuur en Ledenraadsleden – een nieuwe structuur die door velen wordt toegejuicht – met vertegenwoordigers van afdelingen van de betreffende regio gesproken. Daarbij zijn een aantal belangrijke thema's naar voren gekomen zoals 'samenwerken' en 'biodiversiteit'. Deze thema's zijn ook in het onderzoek getoetst. Leden hechten veel waarde aan **het samenwerken** met andere organisaties: 90% vindt het belangrijk dat NBV met Landbouw samenwerkt t.b.v. drachtverbetering. Het samenwerken met natuurorganisaties (87%), andere imkerorganisaties (79%) en met Landbouw t.b.v. bestuiving (79%) volgen. Ruim een derde vindt dat de NBV ook met andere organisaties samen moet werken: overheden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau en ook met nationale en internationale imker-, natuur- en milieuorganisaties.

Vrijwel alle leden (93%) geven aan dat het thema '**biodiversiteit**' binnen de imkerij hen bezighoudt. 93% is bereid – ten behoeve van dit thema – meer drachtplanten te zaaien en/ of planten (inclusief lobbyen voor meer dracht). Twee derde (66%) is ook bereid om de eigen bedrijfsmethode aan te passen (bijvoorbeeld kleinere kasten, minder richten op honingproductie) en 54% is bereid om de eigen volken te spreiden. 4 op de 5 leden (83%) vindt dat de NBV zich in moet zetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij; dat moet gebeuren door samen te werken met alle denkbare partijen die de belangen van de bijenhouders raken. Dit onderwerp moet ook beter bespreekbaar gemaakt worden ook door meer informatie en voorlichting – landelijk en lokaal - over geven. Als leden naar de toekomst van de imkerij in Nederland kijken vinden ze dat het thema 'biodiversiteit' (samen met het thema 'samenwerking') voorrang krijgen binnen de NBV.

De leden van NBV vormen *geen homogene groep*. Ze kunnen hobbyimkers of (semi-) beroepsimkers zijn, imkers die door het houden van bijen hun steentje willen bijdragen aan een gezonde natuur of de bijen een warm hart toedragen, imkers die zich specifiek richten op veredeling of rasverbetering of imkers die betrokken zijn bij wetenschappelijk onderzoek. Als gekeken wordt naar verschillen tussen groepen, wordt duidelijk dat leden in subgroepen andere accenten leggen als het gaat om redenen en waardering voor (het lidmaatschap van) de landelijke vereniging, de behoefte aan – en het gebruik van – informatie en het belang dat zij toekennen aan een thema als biodiversiteit. Bij het beschouwen van verschillen tussen leden die korter of langer lid van de vereniging zijn, worden bijvoorbeeld verschillen zichtbaar in profiel en voorkeuren. Leden die vijf jaar of korter lid zijn, zijn niet alleen jonger dan

leden die al langer lid zijn, maar hebben ook minder bijenvolken, kennen de NBV minder goed, zijn meer geneigd de vereniging positieve kenmerken (als 'inspirerend') toe te kennen, imkeren vaker vanuit een maatschappelijke overtuiging, hebben meer behoefte aan trainingen, cursussen en opleiding, maken minder gebruik van de informatiemiddelen, zijn vaker op zoek naar informatie over praktische en acute hulp bij het imkeren en zijn meer geneigd om hun stijl van imkeren aan te passen ten behoeve van biodiversiteit. Leden die langer dan tien jaar lid zijn kennen de NBV vaker (heel) goed, imkeren vaker om economische redenen, spreken vaker waardierend over het lidmaatschap, zijn meer als vrijwilliger actief binnen de vereniging, maken meer gebruik van studiedagen, maar weer minder van BijenBlog, zijn niet op zoek naar praktische hulp bij imkeren maar vaker op zoek naar informatie over bestuivingsvergoeding en zijn minder bereid om de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen ten behoeve van biodiversiteit. Als er gekeken wordt naar verschillen tussen groepen met meer of minder bijenvolken blijkt: hoe minder bijenvolken, hoe meer interesse in de maatschappelijke relevantie en biodiversiteit. Ook bij het doornemen van de open antwoorden en opmerkingen wordt er een kloof waargenomen: de ene groep vindt dat de focus op biodiversiteit te groot is, de andere groep vindt dat er juist meer aandacht voor moet komen. Vergelijkbare verschillen worden gevonden als gekeken wordt naar de belangrijkste reden om met bijhouden bezig te zijn. Zie voor een overzicht van verschillen tussen subgroepen op deze variabelen de samenvatting op pagina 16 van dit rapport (en het overzicht van significante verschillen tussen subgroepen in het Bijlagenrapport).

Uit de toelichtingen (en slotopmerkingen) blijkt dat leden zich ervan bewust zijn dat de organisatie aan het veranderen is; ze beoordelen de koers van de NBV als positief en wensen de vereniging veel succes. Afgaand op de vele commentaren, opmerkingen en oproepen van leden, lijkt deze imker de grondtoon in het ledenbestand goed samen te vatten: *"Het imker-vak verandert, imkers veranderen, het doel om te imkeren verandert. De vereniging moet mee veranderen."* Het bestuur en de Ledenraad hebben in de ogen van leden een betekenisvolle stap gezet door het land in te gaan. Daarmee is voldaan aan een veel gehoorde wens bij de achterban om vooral dichtbij de leden te staan, met *alle imkers* te praten, de dialoog en de saamhorigheid te stimuleren. NBV moet een vereniging voor alle imkers en alle bijen zijn.

3

SAMENVATTING RESULTATEN LEDENONDERZOEK

In de periode van 27 juni en 1 augustus 2019 is er een online enquête gehouden onder alle 9813 leden van de NBV. Bij het afsluiten van de veldwerkperiode hadden **2563** aangeschrevenen de vragenlijst volledig ingevuld (respons: **26%**). Hieronder volgt een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten van de enquête:

ACHTERGRONDKENMERKEN

- 11% van de deelnemers aan het onderzoek is korter dan 1 jaar lid van NBV, 39% is tussen 1 en 5 jaar lid van de vereniging, 17% tussen 6 en 10 jaar en 12% tussen 11 en 25 jaar. 21% is langer dan 25 jaar lid van de NBV.
- 93% van de ondervraagden imkert actief. 7% doet dat niet en geeft aan geïnteresseerd te zijn in het bijhouden in het algemeen.
- Ruim een kwart (28%) van de leden die actief imkeren geeft aan tussen 0 en 2 bijenvolken (jaarlijks gemiddeld aantal ingewinterde/uitgewinterde volken) te hebben. Ruim de helft (55%) heeft tussen 3 en 10 bijenvolken. 14% heeft tussen 11 en 30 bijenvolken en 4% meer dan 31 bijenvolken.
- 40% van de leden noemt 'hobby, recreatie en/of ontspanning' als de belangrijkste redenen om actief te imkeren. Ruim een kwart (27%) is geïnteresseerd in bijen en het gedrag van het bijenvolk, en 19% imkert vanuit een maatschappelijke overtuiging om bij te dragen aan biodiversiteit en een gezonde natuur. De winning van honing en bestuiving van (eigen) gewassen wordt door 5%, respectievelijk 3% als belangrijkste reden gekozen. 6% van de leden (n=144) die actief imkert kiest vanwege een andere reden: meer dan de helft (n=77) geeft aan dat die beschrijvingen te kort schieten omdat *alle* genoemde redenen (of een combinatie daarvan) belangrijk zijn. Als andere redenen worden onder meer nog genoemd: beroepsimker, algemene interesse en educatief materiaal.
- De meeste leden imkeren of zijn actief in de provincies Gelderland (19%) en Noord-Brabant (15%). Andere provincies volgen: Noord-Holland en Zuid-Holland (beide 11%), Overijssel (10%), Limburg (8%), Utrecht (7%), Friesland en Drenthe (beide 5%), Groningen (4%), Zeeland (3%) en Flevoland (2%).
- 2% van de deelnemende leden is 30 jaar of jonger, 20% is tussen 31 en 50 jaar oud. De meeste respondenten (58%) zijn tussen 51 en 70 jaar oud. 20% is ouder dan 71 jaar.

BEELDVORMING NBV

- Alle ondervraagden hebben de **Associatie Balans Test** gedaan. In die test noteren deelnemers alles wat er bij hen opkomt bij een bepaald sleutelbegrip (in dit geval 'NBV') en delen zij de associaties zelf in naar positief of negatief. Er zijn in totaal 3256 associaties bij 'NBV' genoteerd. Uit de verdeling van positieve (67%), en negatieve (33%) associaties blijkt dat het sentiment rond de vereniging overtuigend doorslaat naar het positieve. Twee derde van de leden gebruikt

waarderende bewoordingen om de vereniging te omschrijven, een derde plaatst kritische kanttekeningen.

De meest genoemde **positieve associaties** bestaan vooral uit uiteenlopende positieve oordelen en kwalificaties over de (houding van de) NBV organisatie. De vereniging wordt getypeerd in termen als 'interessant', 'professioneel', 'degelijk', 'betrouwbaar', 'inspirerend' en met opmerkingen als 'goed bezig', 'ze doen hun best', en 'blij dat ze er zijn'. De houding van de vereniging wordt omschreven in typeringen als 'actief', 'enthousiast' en 'gepassioneerd': 'de liefde voor de bijen spat er af'.

Naast deze positieve oordelen gaan positieve associaties (gerangschikt naar afnemend aantal opmerkingen) over:

- de wijze waarop de vereniging communiceert, informeert en voorlichting geeft;
- de (ver)bindende, actieve landelijke koepelorganisatie en het gezicht naar buiten, dat de NBV voor veel leden is;
- de deskundigheid en de rol van de NBV bij het vergaren en delen van (wetenschappelijke) kennis;
- de rol van belangenbehartiger;
- de ontwikkeling die de NBV-organisatie doormaakt naar een nieuwe organisatie (met een nieuwe bestuursvorm) die moderner, opener, actueler, meer geëngageerd en meer toekomstgericht is;
- de product- en dienstverlening en service aan leden, en uiteenlopende, aan 'de bij' gerelateerde onderwerpen.

De **negatieve associaties** hebben – net als de positieve associaties – ook vooral betrekking op de beeldvorming rond de NBV-organisatie. Er is sprake van een erfenis uit het verleden, 'bestuurlijk gedoe'. Daarnaast wordt de organisatie in uiteenlopende bewoordingen onder meer getypeerd als 'onoverzichtelijk', '(ver)oud(erd)' ('club van oude mensen'), 'achterhaald', 'bureaucratisch', 'log' en 'introvert', en de houding omschreven als: 'betweterig', 'argwanend', 'arrogant', 'autoritair' en 'betuttelend'. Naast deze omschrijvingen gaan negatieve associaties (gerangschikt naar afnemend aantal opmerkingen) over:

- de ervaren afstand tussen (het bestuur van) de vereniging en leden en lokale afdelingen;
- de mate van (on)zichtbaarheid, het weinig daadkrachtige en ongrijpbare van de vereniging;
- de kosten en hoogte van de contributie;
- de inhoudelijke focus, waarbij de leden hun vereniging eenzijdigheid verwijten omdat zij óf te veel, óf te weinig aandacht besteedt aan thema's en onderwerpen die hen na aan het hart liggen. Het gaat daarbij onder meer om aandacht voor bepaalde groepen imkers, om thema's als biodiversiteit, en experimenteel bijhouden, of om algemene omschrijvingen als 'oude inzichten' of juist 'nieuwe inzichten', of 'fundamentele problemen';

- de communicatie en informatievoorziening (die volgens leden op bepaalde punten verbeterd kunnen worden);
- de belangenbehartiging (te passief, moet activistischer);
- de onafhankelijkheid van de vereniging (wordt door sommigen betwijfeld);
- de product- en dienstverlening en service aan leden (waarbij financieel voordeel een rol speelt);
- aan kennis en opleiding gerelateerde zaken.

- 78% van de leden vindt dat het kenmerk 'deskundig' (heel) goed bij de NBV past, 63% vindt dat de NBV 'betrokken' is en 60% vindt dat de vereniging er voor alle imkers is. 54% vindt de landelijke vereniging 'toegankelijk', 51% 'inspirerend' en 'zichtbaar' (18% vindt die juist 'niet zichtbaar'). Minder dan de helft (48%) van de ondervraagden deelt de mening dat de NBV 'faciliterend' is. 41% vindt de landelijke vereniging 'toonaangevend' (16% is het hier niet mee eens) en 40% vindt de NBV 'vooruitstrevend' (20% deelt deze mening niet). 38% van de leden vindt de term 'verbinder' goed passen; 16% is het hier niet mee eens (bijna de helft – 47% - kiest voor neutraal of kan geen antwoord geven).

LIDMAATSCHAP NBV

- Twee derde (66%) van de deelnemers vindt dat het lidmaatschap van de landelijke vereniging NBV toegevoegde waarde biedt. Maar liefst 1.571 leden namen de moeite om toe te lichten waar deze toegevoegde waarde precies in zit. Die zit vooral in de rol van de NBV als informatiebron over alles wat met bijhouden te maken heeft. In de tweede plaats is de NBV voor leden een bron van kennis en ten derde wordt gewezen op de rol van verbinder van imkers en coördinator van verenigingsactiviteiten. Andere punten van toegevoegde waarde die onder meer genoemd worden zijn – in rangorde van meest genoemde – de vertegenwoordigende rol die de vereniging als overkoepelend orgaan speelt, de belangenbehartiging, de ondersteuning die de vereniging aan leden biedt, de product en dienstverlening, de rol van promotor en voorlichter, de toezichthoudende rol en het gevoerde beleid in het algemeen.
- 92% van de respondenten is ook lid van een lokale vereniging. 7% is geen lid van de lokale verenigingen. Aan deze laatste groep leden (n=167) is vervolgens gevraagd om aan te geven waarom ze wel lid van de NBV zijn, maar niet van een lokale vereniging. Als leden wel lid zijn van de NBV, maar niet van een lokale vereniging, heeft dat in het merendeel van de gevallen ermee te maken dat zij daar geen behoefte aan hebben en de meerwaarde er van niet inzien. Beginnende imkers melden dat ze lid zijn omdat het lidmaatschap verplicht is. In enkele gevallen is er geen lokale vereniging voorhanden of weten leden zelf ook niet waarom ze geen lid zijn van een lokale vereniging.
- Leden kunnen om verschillende redenen lid zijn van NBV. De ondervraagde groep is gevraagd om aan te geven hoeveel belang ze aan twaalf genoemde

mogelijke redenen hechten, maar ook hoe tevreden ze zijn met de manier waarop NBV deze aspecten van het lidmaatschap aanpakt.

91% van de leden geeft aan thema '*bijengezondheid*' (heel) belangrijk te vinden en 90% vindt de informatievoorziening (heel) belangrijk. Het tijdschrift '*Bijhouden*' wordt door ruim 4 op de 5 leden genoemd als een hele belangrijke reden om lid van NBV te zijn.

84% is lid vanwege de *landelijke belangenbehartiging*; minder leden (66%) vinden de lokale belangenbehartiging (heel) belangrijk. 77% vindt de aangeboden ondersteuning bij incidenten en calamiteiten (heel) belangrijk; 76% hecht (veel) belang aan trainingen, cursussen, opleidingen en aan het aangeboden advies. De netwerkfunctie en het ontmoeten van gelijkgestemden wordt door ruim de helft (56%) (heel) belangrijk gevonden. Bijna de helft (47%) hecht belang aan de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering; 16% vindt het een onbelangrijke reden om lid van NBV te zijn. Een kwart (25%) van de deelnemers vindt de ledenkorting (helemaal) niet belangrijk als het om het NBV-lidmaatschap gaat; 22% deelt deze mening niet en geeft aan de kortingen juist (heel) belangrijk te vinden.

- 80% van de leden geeft aan (heel) tevreden te zijn met *het tijdschrift Bijhouden*. Bijna drie kwart (73%) is ook (heel) tevreden met de manier waarop NBV haar leden van informatie voorziet en bijna twee derde (68%) is ook te spreken over de manier waarop de vereniging met het thema '*bijengezondheid*' omgaat.

Ruim de helft (55%) is (zeer) tevreden met de landelijke belangenbehartiging; als het om de lokale belangenbehartiging gaat zegt een derde (33%) daar tevreden over te zijn; 13% is hier ontevreden over en ruim de helft (54%) kiest voor neutraal of geen mening. 57% van de ondervraagden geeft aan tevreden te zijn met de aangeboden trainingen, cursussen en opleidingen, en 49% met het advies vanuit NBV.

De netwerkfunctie en het faciliteren van de mogelijkheid om gelijkgestemden te ontmoeten wordt door 39% van de respondenten gewaardeerd; meer dan de helft (55%) kiest voor neutraal of heeft geen mening. 32% is ook tevreden met de aangeboden ondersteuning bij incidenten en calamiteiten. Ruim een kwart (29%) is (zeer) tevreden met de aangeboden aanvullende aansprakelijkheidsverzekering (68% kiest voor neutraal of heeft geen mening). Als het om de aangeboden ledenkorting gaat zegt 21% daar tevreden over te zijn, 11% is daar ontevreden over (69% kiest voor neutraal of heeft geen mening).
- Bijna een derde (30%) van de respondenten geeft aan de landelijke NBV (heel) goed te kennen; een derde (33%) kent de landelijke NBV niet zo goed of helemaal niet goed. 38% kiest voor neutraal.

- Bijna de helft (49%) geeft aan het lidmaatschap van NBV belangrijk te vinden. 43% zegt op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt en 36% zegt ook (heel) goed op de hoogte te zijn van de voordelen van dit lidmaatschap (27% is niet op de hoogte van deze voordelen).
Ruim een derde (34%) deelt de mening dat leden de gelegenheid hebben om hun stem te laten horen (14% vindt dit niet) en voor bijna een derde (31%) staan zaken die ze bezighoudt op de agenda van de vereniging. Een vijfde (19%) ervaart de afstand tot de landelijke NBV als klein (40% ervaart het *niet* zo).
- De helft (50%) van de ondervraagden geeft aan dat het lidmaatschap aan hun verwachtingen voldoet. Voor 18% is dat niet het geval. Bijna een derde (32%) heeft geen mening als het om dit onderwerp gaat.
De respondenten die hebben aangegeven dat het lidmaatschap niet aan hun verwachtingen voldoet is gevraagd waarom dat zo is: ze geven daarvoor als meest genoemde reden dat ze daar geen toegevoegde waarde in zien. De drie daarop volgende meest genoemde redenen zijn: de onzichtbaarheid en vermeende passieve houding van de NBV, de hoogte van de contributie en de verdeelsleutel NBV – lokale vereniging (die zij graag in het voordeel van de lokale afdeling bijgesteld zien) en de inhoud en focus van de landelijke vereniging. Die wordt zowel hoogdravend als te weinig wetenschappelijk gevonden en is volgens deze leden te weinig gericht op nieuwe ontwikkelingen in de bijenhouderij.
Andere zaken die er toe leiden dat het lidmaatschap niet voldoet zijn verder nog: de ervaren afstand tussen NBV en leden, de visie en het beleid (dat onduidelijk, eenzijdig en behoudend wordt genoemd), het bestuur (onder meer ondemocratisch) en nog wat andere redenen.
- Ruim een derde (37%) van de respondenten is actief binnen de vereniging; de rest is niet actief.
- Aan de respondenten die wel actief zijn binnen NBV is de vraag gesteld op welke manier ze dat doen: de meeste actieve leden (63%) geven voorlichting aan het publiek, bijvoorbeeld op open dagen, markten etc. en ruim een derde (36%) geeft voorlichting op scholen. Bijna de helft (47%) van de actieve leden is bestuurlijk actief op lokaal niveau; slechts 5% is actief op landelijk niveau. 10% zet zich in als 'ambassadeur biodiversiteit' en 4% als coördinator bijgezondheid. Ruim een derde (34%) noemt iets anders: ze spelen veelal een rol in de kennisoverdracht (leraar, docent, cursusleider, coach), of verlenen uiteenlopende hand en spandiensten aan de lokale vereniging.
- Aan de respondenten die geen actieve rol spelen binnen de vereniging, is de vraag gesteld of ze een (meer) actieve rol willen spelen binnen de NBV: 8% wil dat.

TOEKOMST

De wereld van de bijenhouders is volop in ontwikkeling. In 2018 en 2019 hebben het NBV bestuur en Ledenraadsleden het oor te luisteren gelegd bij leden in zes regionale bijeenkomsten, waarin met vertegenwoordigers van afdelingen van de betreffende regio is gesproken. Daarbij zijn een aantal belangrijke thema's naar voren gekomen zoals 'samenwerken' en 'biodiversiteit'.

- Leden hechten – blijkt ook uit deze meting – veel waarde aan **het samenwerken** met andere organisaties: 90% vindt het belangrijk dat NBV met Landbouw samenwerkt t.b.v. drachtverbetering. Het samenwerken met natuurorganisaties (87%), andere imkerorganisaties (79%) en met Landbouw t.b.v. bestuiving (79%) volgen.
- Op de vraag of NBV ook met andere organisaties samen moet werken reageert ruim een derde (37%) van de respondenten positief (55% heeft hier geen mening over, 8% kiest voor 'nee').

De leden die vinden dat de NBV naast de genoemde mogelijkheden nog andere samenwerkingsverbanden aan moet aan gaan, denken daarbij in de eerste plaats aan overheden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau en andere publiekrechtelijke rechtspersonen. In de tweede plaats nationale en internationale imker-, natuur- en milieuorganisaties. Andere leden denken nog aan scholen en media, aan onderzoeksinstellingen en wetenschappelijk instituten, aan land- en tuinbouworganisaties en aan het bedrijfsleven.

- Vrijwel alle leden (93%) geven aan dat thema '**biodiversiteit**' hen bezighoudt. Aan deze grote groep leden is vervolgens gevraagd of ze bereid zijn - ten behoeve van de focus op biodiversiteit binnen de imkerij – om een aantal acties te ondernemen: 93% is bereid – ten behoeve van dit thema – meer drachtplanten te zaaien en/ of planten (inclusief lobbyen voor meer dracht). Twee derde (66%) is ook bereid om de eigen bedrijfsmethode aan te passen (bijvoorbeeld kleinere kasten, minder richten op honingproductie). 54% is bereid om de eigen volken te spreiden; ruim een derde (35%) wil dat niet. Over het minderen van de eigen volken zijn de meningen verdeeld: 45% zou het doen, 42% niet.
- 4 op de 5 leden (83%) vindt dat de NBV zich in moet zetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij. Samenwerken en afspraken maken met alle denkbare partijen die de belangen van de bijenhouders raken, is het meest gegeven antwoord als leden gevraagd wordt hoe de NBV zich in moet zetten voor biodiversiteit binnen de imkerij. Andere, veel gegeven antwoorden zijn: dit onderwerp bespreekbaar maken, er informatie en voorlichting over geven; het aanpassen van visie, strategie en beleid ten gunste van een andere manier van bijhouden; het vergroten – en delen – van kennis over dit thema, landelijk promoten; het ondersteunen van leden en afdelingen bij stappen in die richting; het landelijk monitoren en controleren van de imkerij en adviseren.

- Bijna de helft van de deelnemers aan het onderzoek (49%, n=1246) geeft aan – als ze naar de **toekomst van de imkerij in Nederland** kijken – dat de NBV meer aandacht moet besteden aan bepaalde zaken. Als er iets is waar de vereniging volgens leden in de toekomst voorrang aan moet geven, is het wel **biodiversiteit** (en in het kader daarvan ook aan drachtverbetering). Verder wordt gedacht aan de **samenwerking met relevante stakeholders**, aan de bestrijding van **bestrijdingsmiddelen** en aan een verenigingsbeleid dat volgens leden op punten aangepast en verbeterd kan worden. Ook zou de NBV (meer) aandacht moeten besteden aan het verjongen van de vereniging, aan informeren, voorlichten en promoten, aan manieren van bijenteelt waarbij bijenwelzijn voorop staat, aan het imago en de maatschappelijke rol van bijenteelt en het vergroten van kennis.

DIENSTVERLENING

- Het vaakst gebruikte product dat door NBV aangeboden wordt is **het tijdschrift 'Bijenhouden'**: 68% heeft in 2018 het tijdschrift 'heel vaak' gelezen. De lezers geven het tijdschrift gemiddeld een rapportcijfer van **7,7**. 38% leest de digitale nieuwsbrief '**Imkernieuws**' heel vaak; 39% doet dat af en toe. De lezers geven de digitale nieuwsbrief een rapportcijfer van **7,4**. Bijna de helft (48%) heeft de BijenBlog in 2018 nooit gelezen. 28% heeft dat heel vaak gedaan, 21% vaak. De gebruikers geven de blog een rapportcijfer van **7,8**. 21% maakt heel vaak gebruik van de website www.bijenhouders.nl, 57% doet dat af en toe. Ze geven de website een gemiddeld rapportcijfer **7,2**.

Van de andere producten en diensten werd in 2018 minder vaak gebruik gemaakt:

- 44% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van **courses en opleidingen**. Rapportcijfer: **7,5**.
- 37% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **sociale media**. Rapportcijfer: **6,7**.
- 32% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **studiedagen**. Rapportcijfer: **7,2**.
- 35% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van het **voorlichting- en promotiemateriaal** www.bijenhouderssupport.nl. Rapportcijfer: **7,2**.
- 14% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **ledenkorting**. Rapportcijfer: **6,5**.

- Leden van de NBV zijn vaak op zoek naar **specifieke informatie**. Uit deze meting blijkt dat leden het vaakst op zoek geweest zijn naar informatie gerelateerd aan bijengezondheid en bijenziektes (86%), aan biodiversiteit (84%) en aan nieuws en ontwikkelingen in de imkerij (83%). Drie kwart (75%) is weleens op zoek geweest naar praktische hulp bij imkeren en ruim twee derde (67%) naar wetenschappelijke artikelen.

Andere onderwerpen waar leden wel eens op zoek naar zijn gegaan: nieuws en ontwikkelingen over of bij de NBV (53%), plaatsing bijenvolken drachtgebieden (46%), acute hulp bij imkeren (37%), vraagstukken en informatie over wetgeving (36%), informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties (31%) en bestuivingsvergoeding (22%).

- Aan de respondenten die hebben aangegeven op zoek te zijn geweest naar bepaalde informatie, is vervolgens gevraagd of ze deze informatie ook konden vinden. 91% van de respondenten die op zoek is geweest naar informatie gerelateerd aan bijengezondheid en bijenziektes, heeft deze informatie ook gevonden. Gevolgd door het succesvol zoeken naar informatie over praktische hulp bij imkeren (88%), naar nieuws en ontwikkelingen in de imkerij en bij de NBV (83%), over biodiversiteit (76%), bestuivingsvergoeding (72%) of naar wetenschappelijke artikelen (71%).
Ruim twee derde (68%) van de leden die op zoek zijn naar acute hulp bij imkeren heeft deze informatie gevonden. Ruim de helft (58%) heeft ook informatie over wetgeving gevonden. Minder dan een derde (31%) is erin geslaagd om informatie en documentatie over lobby bij overheidsinstanties te vinden.
- De vraag of er iets in de informatievoorziening of dienstverlening gemist wordt, zet een deel van de leden aan tot het uiten van wensen op dat vlak. Die hebben betrekking op de inhoud van de informatie (meer aandacht voor actuele ontwikkelingen en praktische informatie) en kanalen (moderniseren, digitaliseren). Er zijn ook leden die de NBV oproepen om zichtbaarder te worden en duidelijker uit te dragen waar de vereniging voor staat. Ook wordt gevraagd om meer informatie over de rol en het functioneren van de vereniging zelf. Andere – minder genoemde – zaken die leden zeggen te missen: kennis verrijkende informatie over (wetenschappelijk) onderzoek; aspecten van opleiding en onderwijs en de relatie tussen leden en vereniging. Sommige leden missen niets. Enkelen missen het ledenoordeel.
- Voor de wijze waarop de NBV zich voor de leden inzet geven de deelnemers aan het onderzoek een gemiddeld rapportcijfer van **6,9**.
- Tensloten hebben ruim 600 respondenten gebruik gemaakt van de mogelijkheid om nog iets aan NBV door te geven. Het wordt een herhaling van de thema's die al besproken zijn: bijvoorbeeld biodiversiteit, koers van de vereniging, belang lokale organisaties, kosten lidmaatschap of samenwerken.

SAMENVATTING SIGNIFICANTE
VERSCHILLEN

LENGTE LIDMAATSCHAP

Leden die korter dan een jaar lid zijn (n=273), zijn vaker dan gemiddeld jonger dan 30 (en jonger dan 51) jaar, niet actief als imker, geen lid van een lokale vereniging en hebben vaker 0 -2 bijenvolken. Ze kennen de NBV niet (zo) goed, maar vinden vaker dat de volgende kenmerken goed bij de NBV passen: 'toonaangevend', 'verbinder' en 'inspirerend'. Ze noemen maatschappelijk overtuiging/ urgentie/ bijdragen aan biodiversiteit, gezonde natuur (hierna samengevat als: maatschappelijke overtuiging) vaker de belangrijkste reden om met bijen bezig te zijn. Andere belangrijke redenen voor lidmaatschap zijn: advies, ledenkorting, de netwerkfunctie en trainingen, cursussen en opleidingen.

Ze geven vaker aan niet goed op de hoogte te zijn van de voordelen van het lidmaatschap en wat het lidmaatschap inhoudt. Ze zijn minder actief als vrijwilliger maar willen vaker een (meer) actieve rol spelen binnen de NBV. Ze zijn boven gemiddeld bereid om ten behoeve van de biodiversiteit de gebruikte bedrijfsmethodes aan te passen en het aantal volkeren te minderen. In 2018 hebben ze vaker gebruik gemaakt van cursussen en opleidingen en geven tegelijkertijd aan in 2018 *nooit* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen, de digitale nieuwsbrief Imkernieuws, het tijdschrift Bijenhouden, voorlichting- en promotiemateriaal, de website www.bijenhouders.nl, BijenBlog, sociale media en ledenkorting.

Deze leden zijn vaker op zoek naar informatie gerelateerd aan: praktische hulp bij imkeren, acute hulp bij imkeren, vraagstukken en informatie over wetgeving en plaatsing bijenvolken en drachtgebieden. Ze zijn minder dan gemiddeld op zoek geweest naar informatie en documentatie over de lobby overheidsinstanties. Informatie over acute hulp bij imkeren en informatie over vraagstukken en wetgeving konden ze vaker goed vinden, informatie over bestuivingsvergoeding konden ze minder goed vinden.

Leden die 1 - 5 jaar lid zijn (n=1006), zijn vaker tussen 31 en 51 jaar (en tussen de 51 – 70) jaar oud, vaker actief als imker, ook lid van een lokale vereniging en hebben meer dan gemiddeld 0 -2 bijenvolken. Ze vinden de NBV vaker zichtbaar, deskundig, betrokken en inspirerend. Voor deze leden is maatschappelijk overtuiging vaker de belangrijkste reden om met bijen bezig te zijn en zijn bijengezondheid en trainingen, cursussen en opleidingen andere belangrijke redenen.

Ze zijn bovengemiddeld tevreden over de wijze waarop de NBV omgaat met: bijengezondheid, advies en het tijdschrift Bijenhouden. Ze geven vaker aan de NBV niet zo, of helemaal niet goed te kennen, minder actief als vrijwilliger binnen de vereniging te zijn en zijn het vaker *oneens* met de volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap' en 'Als lid

ben ik op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt'. Deze leden vinden het vaker belangrijk dat de NBV meer samenwerkt met natuurorganisaties. Omwille van de biodiversiteit zijn ze bovengemiddeld beried om de gebruikte bedrijfsmethodes aan te passen, het aantal volkeren te minderen en meer drachtplanten te zaaien of te planten.

Ze geven vaker aan *af en toe* gebruik te hebben gemaakt van cursussen en opleidingen, van de digitale nieuwsbrief Imkernieuws en van het tijdschrift Bijenhouden. Ze geven vaker aan *nooit* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen en voorlichting- en promotiemateriaal en juist *heel vaak* van de BijenBlog en sociale media. Deze leden melden vaker op zoek te zijn naar informatie gerelateerd aan praktische hulp bij imkeren en aan acute hulp bij imkeren en melden vaker *niet* op te zoek te zijn geweest naar informatie over bestuivingsvergoeding. Informatie over ontwikkelingen in de imkerij en wetenschappelijke artikelen konden ze vaker *niet* goed vinden.

Leden die 6 - 10 jaar lid zijn (n=431), zijn vaker tussen 51 - 70 jaar oud, momenteel actief als imker, ook lid van een lokale vereniging en hebben vaker 3 - 10 bijenvolken. Maatschappelijke overtuiging noemen ze vaker als belangrijkste reden om met bijen bezig te zijn. Ze vinden vaker dat de volgende kenmerken *niet* goed passen bij de NBV: 'toonaangevend', 'is er voor alle imkers', 'verbinder', 'faciliterend', 'zichtbaar', 'toegankelijk', 'vooruitstrevend', 'betrokken' en 'inspirerend' en vinden vaker dat het lidmaatschap van de landelijke vereniging geen meerwaarde biedt. De volgende zaken vinden ze vaker *niet* belangrijk voor het lidmaatschap: lokale belangenbehartiging, bijengezondheid, ledenkorting, het tijdschrift Bijenhouden, netwerkfunctie, trainingen/cursussen en opleidingen en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering.

Ze zijn meer dan gemiddeld *ontevreden* over de wijze waarop de NBV de volgende onderwerpen aanpakt: de landelijke en lokale belangenbehartiging, bijengezondheid, ondersteuning bij incidenten en calamiteiten, advies, ledenkorting, het tijdschrift Bijenhouden, de informatievoorziening, de netwerkfunctie, trainingen/cursussen en opleidingen en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering. Ze geven vaker aan de NBV (heel) goed te kennen en zijn het vaker *oneens* met de volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Het lidmaatschap van de NBV is belangrijk voor mij', 'De afstand tot de landelijke NBV ervaar ik als klein', 'De zaken die mij bezig houden staan op de agenda van de landelijke NBV' en 'Als lid heb ik gelegenheid mijn stem te laten horen'. Wel zijn ze het vaker eens met de stelling: 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap', maar geven ook vaker aan dat het lidmaatschap niet voldoet.

Ze zijn meer dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging, vinden het vaker *onbelangrijk* dat de NBV meer samenwerkt met Landbouw t.b.v. bestuiving,

maar vaker wel belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat. Ze noemen vaker zaken waar de NBV voorrang aan moet geven in de toekomst. Deze leden geven aan *af en toe* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen, voorlichting- en promotiemateriaal en de BijenBlog. Ze geven vaker aan *nooit* gebruik te hebben gemaakt van cursussen/opleidingen en juist *heel vaak* van het tijdschrift Bijenhouden. Ze zijn bovengemiddeld wel eens op zoek naar informatie over praktische hulp bij imkeren en over nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV.

Leden die 11 - 25 jaar lid zijn (n=314), zijn vaker 71 jaar of ouder, kennen de NBV vaker (heel) goed, zijn vaker ook lid van een lokale vereniging, hebben vaker 11 - 30, of meer dan 31 bijenvolken, noemen economische redenen (winning honing en bestuiving gewassen) vaker als de belangrijkste reden voor het lidmaatschap, imkeren bovengemiddeld in de provincies Drenthe en Friesland, zijn vaker tevreden over de ondersteuning bij incidenten en calamiteiten en het vaker eens met de volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap', 'Als lid heb ik gelegenheid om mijn stem te laten horen' en 'Als lid ben ik op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt'.

Ze zijn vaker dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging (vaker in voorlichting op scholen) en geven tegelijkertijd aan geen (meer) actieve rol in de vereniging te willen spelen. Ze zijn, omwille van de biodiversiteit, vaker *niet* bereid om de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen, het aantal volken te minderen, de volken te spreiden, of meer drachtplanten te zaaien of te planten. Deze leden geven vaker aan *af en toe* gebruik te hebben gemaakt van voorlichting- en promotiemateriaal en van sociale media; nooit gebruik te hebben gemaakt van cursussen/opleidingen en de BijenBlog en juist *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van studiedagen en het tijdschrift Bijenhouden. Ze geven vaker aan *nooit* op zoek te zijn naar informatie over praktische hulp bij imkeren, acute hulp bij imkeren of plaatsing bijenvolken en drachtgebieden (61% vs. 54%), maar vaker *wel eens* op zoek te zijn naar informatie over bestuivingsvergoeding. Informatie over plaatsing bijenvolken drachtgebieden en over bestuivingsvergoeding konden ze goed vinden.

Leden die langer dan 25 jaar lid zijn (n=538), zijn vaker tussen 71 of ouder, actief als imker, ook lid van een lokale vereniging, hebben vaker 11 - 30, of meer dan 31 bijenvolken, noemen economische redenen (winning honing en bestuiving gewassen) en hobby, ontspanning, recreatie vaker als de belangrijkste reden voor het lidmaatschap en imkeren gemiddeld vaker in de provincie Gelderland. De volgende kenmerken vinden ze vaker *niet* goed passen bij de NBV: 'verbinder', 'deskundig', 'betrokken' en 'inspirerend'. Belangrijke redenen voor het lidmaatschap vinden ze vaker: landelijke belangenbehartiging, het tijdschrift Bijenhouden en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering.

Ze zijn vaker ontevreden over de landelijke belangenbehartiging en vaker tevreden over de ondersteuning bij incidenten en calamiteiten. Ze kennen de NBV bovengemiddeld goed en zijn het vaker eens met de volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Het lidmaatschap van de NBV is belangrijk voor mij', 'De afstand tot de landelijke NBV ervaar ik als klein', 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap', 'Als lid heb ik gelegenheid mijn stem te laten horen' en 'Als lid ben ik op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt'. Ze zijn het zowel vaker eens, als oneens met de stelling: 'De zaken die mij bezig houden staan op de agenda van de landelijke NBV' en geven vaker aan dat het lidmaatschap van de NBV voldoet.

Ze zijn meer dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging (vaker in voorlichting op scholen en als coördinator bijengezondheid), maar geven ook vaker aan geen (meer) actieve rol meer in de vereniging te willen spelen. Deze leden vinden het vaker belangrijk dat de NBV in de toekomst samenwerkt met Landbouw t.b.v. bestuiving en met andere imkerorganisaties. Ze zijn vaker *niet* bereid om ten behoeve van de biodiversiteit de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen, het aantal volken te minderen of te spreiden of meer drachtplanten te zaaien of te planten. Ze noemen vaker zaken waar de NBV voorrang aan moet geven in de toekomst. Deze leden geven vaker aan *nooit* gebruik te hebben gemaakt van cursussen/opleidingen en van de BijenBlog, maar juist *heel vaak* gebruik van studiedagen, de digitale nieuwsbrief: Imkernieuws, van het tijdschrift Bijenhouden en van voorlichting en promotiemateriaal. Van dat materiaal hebben ze ook vaker – net als studiedagen – *af en toe* gebruik gemaakt. Ze geven vaker aan *nooit* op zoek te zijn naar informatie over praktische, of acute hulp bij imkeren of over biodiversiteit, maar vaker *wel eens* naar informatie over: informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties, nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV, nieuws en ontwikkelingen in de imkerij of over bestuivingsvergoeding. Informatie over nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV en bestuivingsvergoeding konden ze vaker goed vinden. Informatie over plaatsing bijenvolken drachtgebieden konden ze vaker *niet* vinden.

AANTAL BIJENVOLKEN

Leden met 0 - 2 bijenvolken (n=658), zijn vaker jonger dan 50 jaar, 1 tot 6 jaar lid van de NBV, geven vaker aan dat interesse in bijen en maatschappelijk overtuiging/urgentie/ bijdragen aan biodiversiteit, gezonde natuur (hierna samengevat als: maatschappelijke overtuiging) belangrijke redenen zijn voor lidmaatschap. Zij imkeren meer dan gemiddeld in Noord- en Zuid-Holland en vinden de volgende kenmerken vaker goed passen bij de NBV: 'Is er voor alle imkers', 'faciliterend', 'zichtbaar', 'deskundig', 'betrokken' en 'inspirerend'. Deze leden zijn vaker geen lid van een lokale vereniging en vinden advies en ledenkorting vaker belangrijke redenen voor lidmaatschap.

Ze kennen de NBV niet zo goed en zijn het vaker oneens met volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap' en 'Ik ben op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt. Ze zijn minder actief als

vrijwilliger binnen de vereniging. Ten behoeve van de biodiversiteit zijn ze vaker bereid de gebruikte bedrijfsmethoden aan te passen. Deze geven vaker aan *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van cursussen/opleidingen, en *af en toe* van het tijdschrift Bijenhouden en zeggen vaker *geen* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen, Imkernieuws, het tijdschrift Bijenhouden, voorlichting- en promotiemateriaal, de website www.bijenhouders.nl en van sociale media. Als het gaat om informatie, geven ze aan vaker wel eens op zoek te zijn naar informatie gerelateerd aan praktische en actuele hulp bij imkeren. Ze geven vaker aan *niet* op zoek te zijn geweest naar informatie gerelateerd aan documentatie over lobby overheidsinstanties, nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV of in de imkerij en bestuivingsvergoeding. De laatstgenoemde informatie konden ze ook vaker niet vinden.

Leden met 3 - 10 bijenvolken (n=1320), zijn vaker 71 jaar of ouder, tussen de 6 en 10 jaar lid en noemen hobby en recreatie vaker als belangrijke reden voor het lidmaatschap. Zij imkeren meer dan gemiddeld in de provincies Drenthe en Gelderland en zijn vaker ook lid van een lokale vereniging. Bijengezondheid en het tijdschrift Bijenhouden zijn voor hen vaker belangrijke redenen voor lidmaatschap. Ze zijn meer dan gemiddeld tevreden over de wijze waarop de NBV de volgende zaken aanpakt: de landelijke belangenbehartiging, bijengezondheid, ondersteuning bij incidenten en calamiteiten en advies.

Over het lidmaatschap melden ze het vaker *oneens* te zijn met de stelling 'De afstand tot de landelijke NBV ervaar ik als klein' en vaker eens met de stelling, 'Als lid heb ik gelegenheid mijn stem te laten horen'. Ze geven vaker aan dat het lidmaatschap voldoet. Deze leden zijn vaker dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging. Ten behoeve van de biodiversiteit zijn ze vaker bereid om de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen en het aantal volkeren te verminderen, maar *niet* om de volken te spreiden. Ze geven vaker aan *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van het tijdschrift Bijenhouden, *af en toe* gebruik van voorlichting- en promotiemateriaal, maar *niet* van cursussen/opleidingen. In 2018 zijn ze vaker *niet* op zoek geweest naar informatie gerelateerd aan vraagstukken en informatie over wetgeving, plaatsing bijenvolken drachtgebieden en bestuivingsvergoeding. Informatie over bestuivingsvergoeding konden ze vaker niet vinden.

Leden met 11 - 30 bijenvolken (n=325), zijn vaker: 71 jaar of ouder, tussen de 11 tot 25 jaar, of langer lid van de NBV, imkeren meer dan gemiddeld in Flevoland, zijn vaker ook lid van een lokale vereniging en noemen vaker economische redenen (winning honing en bestuiving gewassen) – en 'andere redenen' als belangrijkste redenen voor het lidmaatschap. Deze leden vinden de volgende kenmerken vaker *niet* goed passen bij de NBV: 'toonaangevend', 'is er voor alle imkers', 'verbinder', 'faciliterend', 'zichtbaar', 'deskundig', 'voorstrevend', 'betrokken' en 'inspirerend'. Ze wijzen de landelijke belangenbehartiging en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering vaker aan als belangrijke reden voor het lidmaatschap, maar vinden in dat verband de

volgende zaken minder belangrijk: lokale belangenbehartiging, advies en informatievoorziening.

Zijn meer dan gemiddeld *ontevreden* over de wijze waarop de NBV een flink aantal zaken aanpakt: de landelijke en lokale belangenbehartiging, bijengezondheid, ondersteuning bij incidenten en calamiteiten, advies, ledenkorting, het tijdschrift *Bijhouden*, de informatievoorziening, trainingen/cursussen en opleidingen, de netwerkfunctie en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering (over de laatste twee zijn ze overigens ook vaker dan gemiddeld tevreden). Ze kennen de NBV bovengemiddeld (heel) goed. Ze geven vaker aan dat het lidmaatschap niet voldoet en zijn het vaker *oneens* met de stellingen 'De zaken die mij bezig houden staan op de agenda van de landelijke NBV' en 'Als lid heb ik gelegenheid om mijn stem te laten horen'. Ze zijn het bovengemiddeld eens met de stellingen over het lidmaatschap: 'De afstand tot de landelijke NBV ervaar ik als klein', 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap', 'Als lid heb ik gelegenheid om mijn stem te laten horen' en 'Ik ben op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt'. Deze leden zijn vaker dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging en daarbij vaker bestuurlijk actief op landelijk niveau, bij voorlichting op scholen en als coördinator bijengezondheid.

Ze hechten gemiddeld wat minder belang aan de samenwerking van de NBV met natuurorganisaties, maar vinden het vaker belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat. Ze zijn vaker *niet* bereid om ten behoeve van de biodiversiteit de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen, of het aantal volken te minderen, maar wel om de volken te spreiden. Ze noemen vaker zaken waar de NBV voorrang aan moet geven in de toekomst. Deze leden geven vaker aan *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen, de digitale nieuwsbrief *Imkernieuws*, het tijdschrift *Bijhouden*, voorlichting- en promotiemateriaal (www.bijenhouderssupport.nl) en de website www.bijenhouders.nl en *af en toe* gebruik te hebben gemaakt van: studiedagen, voorlichting- en promotiemateriaal en ledenkorting.

Bij het zoeken naar informatie zijn ze vaker *niet* op zoek geweest naar informatie over praktische of acute hulp bij imkeren, maar ze zijn vaker *wel eens* op zoek geweest naar informatie gerelateerd aan: vraagstukken en informatie over wetgeving, informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties, nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV en in de imkerij, wetenschappelijke artikelen, plaatsing bijenvolken drachtgebieden en bestuivingsvergoeding. Dat laatste konden ze vaker vinden.

Leden met meer dan 31 bijenvolken (n=85), Zijn vaker tussen de 11 – 25 jaar en meer dan 25 jaar lid, imkeren meer dan gemiddeld in Noord-Brabant en noemen vaker economische redenen (winning honing en bestuiving gewassen) – en andere redenen

– als belangrijke reden voor het lidmaatschap. De volgende kenmerken vinden ze bovengemiddeld *niet* goed passen bij de NBV: 'toonaangevend', 'is er voor alle imkers', 'verbindend', 'faciliterend', 'zichtbaar', 'deskundig', 'toegankelijk', 'betrokken' en 'inspirerend'. Ze vinden vaker dat het lidmaatschap van de landelijke vereniging geen toegevoegde waarde heeft en geven vaker aan de volgende zaken *niet* belangrijk voor het lidmaatschap te vinden: lokale belangenbehartiging, ondersteuning bij incidenten en calamiteiten, advies, ledenkorting, het tijdschrift Bijhouden, informatievoorziening en trainingen/cursussen en opleidingen.

Ze zijn meer dan gemiddeld *ontevreden* over de wijze waarop de NBV de volgende zaken aanpakt: de landelijke en lokale belangenbehartiging, ondersteuning bij incidenten en calamiteiten, advies, het tijdschrift Bijhouden, de netwerkfunctie en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering. Deze leden geven vaker aan de NBV (heel) goed te kennen. Ze geven vaker aan dat het lidmaatschap *niet* voldoet en zijn het vaker eens met de volgende stellingen over het lidmaatschap: 'Ik ben op de hoogte van de voordelen van het lidmaatschap' en 'Ik ben op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt', maar het vaker *oneens* met de volgende stellingen: 'De zaken die mij bezig houden staan op de agenda van de landelijke NBV' en 'Als lid heb ik gelegenheid om mijn stem te laten horen'.

Ze zijn gemiddeld actiever als vrijwilliger binnen de vereniging en daarbij vaker bestuurlijk actief op landelijk niveau, betrokken bij voorlichting op scholen en actief als coördinator bijgezonderheid. Ze vinden het vaker belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat, zijn vaker *niet* bereid om ten behoeve van de biodiversiteit de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen of het aantal volken te verminderen, maar vaker wel bereid om de volken te spreiden. Deze leden noemen vaker zaken waar de NBV voorrang aan moet geven in de toekomst. Ze geven vaker aan *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van cursussen/opleidingen en studiedagen, *af en toe* gebruik te hebben gemaakt van studiedagen, het tijdschrift Bijhouden, voorlichting- en promotiemateriaal, de website www.bijhouders.nl en van sociale media. Bij het zoeken naar informatie geven ze vaker aan *niet* op zoek te zijn geweest naar informatie over praktische, of acute hulp bij het imkeren, maar wel eens naar informatie gerelateerd aan vraagstukken en informatie over wetgeving, informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties, wetenschappelijke artikelen, plaatsing bijenvolken drachtgebieden en bestuivingsvergoeding. Informatie over vraagstukken en wetgeving en over plaatsing bijenvolken en drachtgebieden konden ze vaker niet vinden, informatie over bestuivingsvergoeding wel.

BELANGRIJKSTE REDEN
OM MET BIJEN BEZIG TE
ZIJN

Leden voor wie *interesse in bijen en het gedrag van bijenvolken de belangrijkste reden is om met bijen bezig te zijn* (n=644), zijn vaker 1 tot 5 jaar lid van de NBV, Hebben vaker 0 – 2 bijenvolken vinden de volgende zaken vaker belangrijke redenen voor het lidmaatschap: advies, het tijdschrift Bijhouden, de netwerkfunctie en

trainingen, cursussen en opleidingen. Ledenkorting vinden ze daarentegen geen belangrijke reden voor lidmaatschap. Ze zijn vaker tevreden over de trainingen, cursussen en opleidingen, en het vaker eens met de volgende stellingen 'Het lidmaatschap van de NBV is belangrijk voor mij' en 'De zaken die mij bezighouden staan op de agenda van de landelijke NBV'. Zij zouden vaker graag een (meer) actieve rol in de vereniging te willen spelen.

Ze vinden het vaker belangrijk dat de NBV meer samenwerkt met natuurorganisaties, worden meer dan gemiddeld beziggehouden door het thema biodiversiteit en zijn ook vaker bereid om te behoeve daarvan de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen en het aantal volken te minderen. In 2018, geven ze vaker aan, hebben ze *heel vaak* gebruikt gemaakt van: cursussen/opleidingen, van de digitale nieuwsbrief Imkernieuws, van het tijdschrift Bijenhouden en van BijenBlog. Ze geven vaker aan wel eens op zoek te zijn naar informatie gerelateerd aan biodiversiteit, wetenschappelijke artikelen en Bijengezondheid en-ziektes. Ze hebben vaker niet gezocht naar informatie over bestuivingsvergoeding.

Leden voor wie *economische redenen* (de winning van honing en bestuiving van (eigen) gewassen) de belangrijkste reden is om met bijen bezig te zijn (n=195), zijn vaker 71 jaar of ouder, tussen de 11 – 25 jaar of meer dan 25 jaar lid, hebben vaker 11 – 30, of meer dan 31 bijenvolken en imkeren meer dan gemiddeld in Drenthe. Ze geven vaker aan de NBV (heel) goed te kennen, vinden vaker dat het lidmaatschap van de landelijke vereniging geen toegevoegde waarde biedt en vinden de volgende zaken vaker *niet* belangrijk voor het lidmaatschap: ondersteuning bij incidenten en calamiteiten. het tijdschrift Bijenhouden en de Informatievoorziening. Ze zijn het vaker *oneens* met de stelling 'Het lidmaatschap van de NBV is belangrijk voor mij'.

Ze vinden het vaker *onbelangrijk* dat de NBV meer samenwerkt met natuurorganisaties, melden vaker dat het thema biodiversiteit hen *niet* bezig houdt en zijn vaker *niet* bereid om ten behoeve daarvan de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen of het aantal volken te minderen. Ze vinden vaker ook *niet* dat de NBV zich in moet zetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij. Ze hebben vaker *af en toe* gebruik gemaakt van sociale media. Ze geven vaker aan *niet* op zoek te zijn geweest naar informatie over nieuws en ontwikkelingen in de imkerij, wetenschappelijke artikelen en bijengezondheid, en -ziekte. Ze vaker *wel eens* op zoek geweest naar informatie gerelateerd aan bestuivingsvergoeding.

Leden voor wie *hobby, recreatie en/of ontspanning* de belangrijkste reden is om met bijen bezig te zijn (n=947), zijn vaker al meer dan 25 jaar lid, hebben vaker 3 – 10 bijenvolken en hechten minder belang aan de netwerkfunctie als reden voor lidmaatschap. Ze geven vaker aan geen (meer) actieve rol te willen spelen binnen de vereniging en vinden het vaker *niet* belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat. Ze geven vaker aan dat biodiversiteit geen thema

is dat hen bezighoudt, zijn vaker wel bereid om ten behoeve van de biodiversiteit de volken te spreiden, maar vaker *niet* bereid om ten behoeve van de biodiversiteit meer drachtplanten te zaaien of planten. Deze leden vinden vaker *niet* dat de NBV zich in moet zetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij.

Ze geven vaker aan *nooit* gebruik te hebben gemaakt van: cursussen/ opleidingen, studiedagen, de website www.bijenhouders.nl of van sociale media en *niet* op zoek te zijn geweest naar informatie over: acute hulp bij imkeren, vraagstukken en informatie over wetgeving, Informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties, biodiversiteit, wetenschappelijke artikelen, bijengezondheid, - ziektes en plaatsing bijenvolken drachtgebieden. Ze geven vaker aan dat ze de informatie over praktische en acute hulp bij imkeren konden vinden.

Leden voor wie maatschappelijke overtuiging/urgentie/bijdragen aan biodiversiteit, gezonde natuur, de belangrijkste reden is om met bijen bezig te zijn (n=454), zijn vaker minder dan 1 jaar, tussen de 1 –5 jaar, of tussen de 6 – 10 jaar lid, hebben vaker 0 – 2 bijenvolken en geven vaker aan geen lid van een lokale vereniging te zijn. De wijze waarop de NBV omgaat met bijengezondheid en advies, zijn voor deze leden vaker een belangrijke reden voor het lidmaatschap. Als vrijwilliger zijn ze vaker actief als ambassadeur biodiversiteit. Ze vinden het vaker belangrijk dat de NBV meer samenwerkt met Landbouw t.b.t. drachtverbetering en met natuurorganisaties en vinden het vaker belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat. Biodiversiteit is een thema dat hen bovengemiddeld bezighoudt en ze zijn vaker bereid om ten behoeve van daarvan de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen, het aantal volken te minderen en meer drachtplanten te zaaien of te planten. Ze vinden ook vaker dat de NBV zich in moet zetten voor biodiversiteit binnen de imkerij en noemen vaker zaken waar de NBV voorrang aan moet geven in de toekomst. Ze geven vaker aan *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van sociale media, maar *nooit* van cursussen/ opleidingen. Deze leden zijn vaker wel eens op zoek geweest naar informatie over: praktische – en acute – hulp bij imkeren, vraagstukken en informatie over wetgeving, documentatie over lobby overheidsinstanties, nieuws en ontwikkelingen over/bij de NBV, biodiversiteit en wetenschappelijke artikelen en geven vaker aan dat ze de informatie over de volgende onderwerpen *niet* konden vinden: nieuws en ontwikkelingen bij de NBV, nieuws en ontwikkelingen in de imkerij en informatie over wetenschappelijke artikelen.

☀ Leden noemen als 'andere reden' merendeels een combinatie van genoemde mogelijke redenen, maar onder meer ook: beroepsimker, interesse in bijen, educatief materiaal, koninginnteelt, verbetering zwarte bij, honing verwerken, leraar bijenteelt en bestuiving

Leden die aangeven een *andere belangrijke reden* ☀ te hebben om met bijen bezig te zijn (n=148), zijn vaker tussen de 11 – 25 jaar, hebben vaker 11 – 30, of meer dan 31 bijenvolken. De volgende kenmerken vinden ze vaker *niet* goed passen bij de NBV: 'toonaangevend', 'is er voor alle imkers', 'verbinder', 'faciliterend', 'zichtbaar', 'deskundig', 'betrokken' en 'inspirerend'. Landelijke en lokale belangenbehartiging, de netwerkfunctie en de aanvullende aansprakelijkheidsverzekering, vinden ze vaker belangrijke redenen voor lidmaatschap. Over de wijze waarop de NBV de bijengezondheid aanpakt zijn ze meer dan gemiddeld *ontevreden*. Ze zijn het wel vaker eens met de stelling 'Als lid ben ik op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt', maar geven ook vaker aan dat het lidmaatschap *niet* voldoet. Ze zijn vaker dan gemiddeld actief als vrijwilliger binnen de vereniging en werken dan vaker als coördinator bijengezondheid, of op andere wijze (veelal leraar, (praktijk)docent, of door het verlenen hand en spandiensten op lokaal niveau). Deze leden vinden het vaker belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat. Als het gaat om biodiversiteit zijn ze vaker *niet* bereid om ten behoeve daarvan de gebruikte bedrijfsmethode aan te passen, maar *wel* bereid om de volken te spreiden. Ze geven vaker aan dat er zaken zijn waaraan de NBV in de toekomst voorrang moet geven, geven vaker aan in 2018 *heel vaak* gebruik te hebben gemaakt van voorlichting en promotiemateriaal en *af en toe* van studiedagen. Ze geven vaker aan *niet* op zoek te zijn geweest naar informatie over praktische hulp bij imkeren, maar *wel eens* naar informatie gerelateerd aan wetenschappelijke artikelen en bestuivingsvergoeding. Ze melden vaker dat ze de informatie over praktische hulp bij imkeren niet konden vinden.

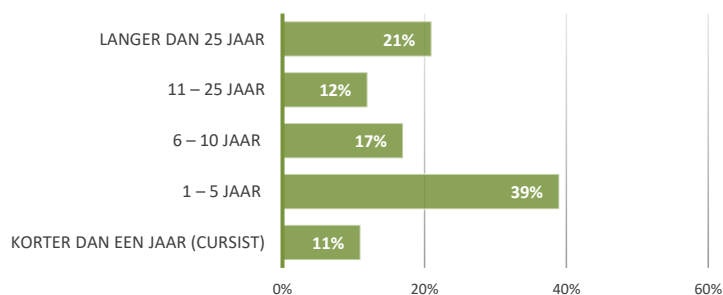
4

RESULTATEN LEDENONDERZOEK

ACHTERGRONDKENMERKEN

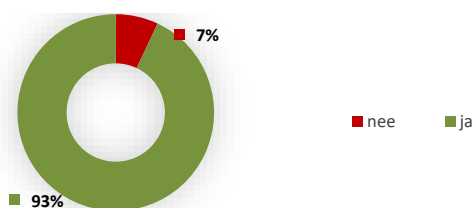
Onderstaande rapportage is gebaseerd op 2563 waarnemingen, tenzij anders vermeld.

Figuur 1: Lengte lidmaatschap (n=2563)

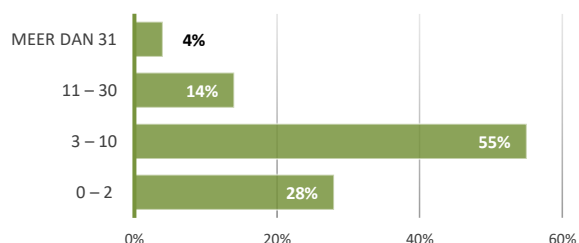
11% van de deelnemers is korter dan 1 jaar lid van NBV, 39% tussen 1 en 5 jaar lid van de vereniging, 17% tussen 6 en 10 jaar en 12% tussen 11 en 25 jaar. 21% is langer dan 25 jaar lid van de NBV.

Figuur 2: Actief als imker (n=2563)

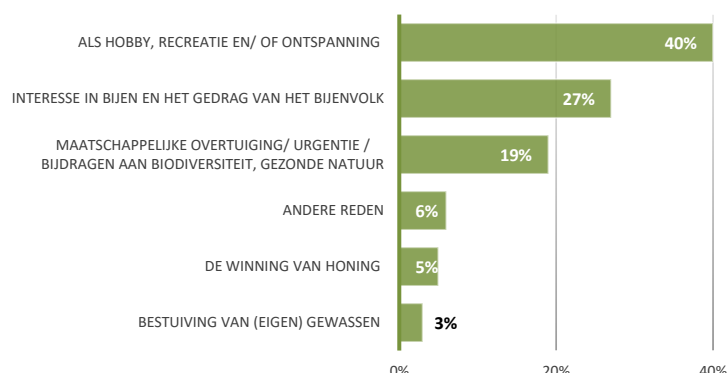
93% van de leden imkert actief. 7% doet dat niet en geeft aan geïnteresseerd te zijn in het bijenhouden in het algemeen.

Figuur 3: Aantal bijenvolken (jaarlijks gemiddeld aantal ingewinterde/uitgewinterde volken) (n=2388)

Ruim een kwart (28%) van de leden die actief imkeren geeft aan tussen 0 en 2 bijenvolken (jaarlijks gemiddeld aantal ingewinterde/uitgewinterde volken) te hebben. Ruim de helft (55%) heeft tussen 3 en 10 bijenvolken. 14% heeft tussen 11 en 30 bijenvolken en 4% meer dan 31 bijenvolken.

Figuur 4: De belangrijkste reden om met bijen bezig te zijn (n=2388)

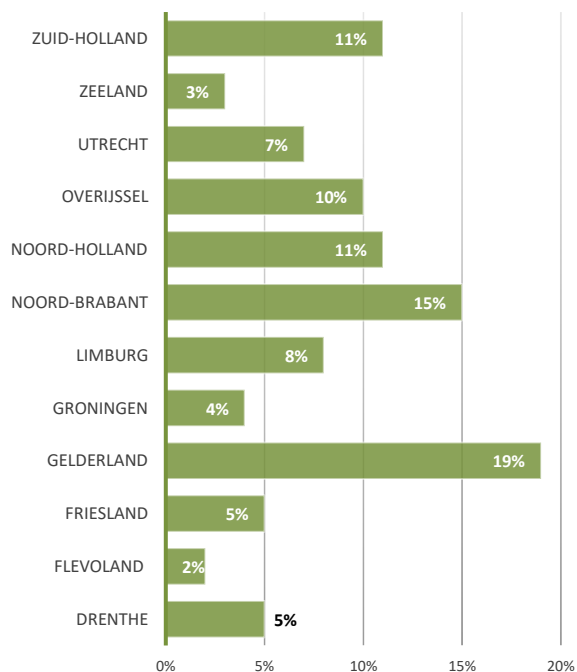

40% van de leden noemt 'hobby, recreatie en/ of ontspanning' als de belangrijkste redenen om actief te imkeren. Ruim een kwart (27%) is geïnteresseerd in bijen en het gedrag van het bijenvolk en 19% imkert vanuit een maatschappelijke overtuiging, om bij te dragen aan biodiversiteit en gezonde natuur. De winning van honing en bestuiving van (eigen) gewassen wordt door 5%, respectievelijk 3% als belangrijkste reden gekozen. 6% van de leden (n=144) die actief imkert kiest vanwege een andere reden: meer dan de helft (n=77) geeft aan dat die beschrijvingen te kort schieten omdat *alle* genoemde redenen (of een combinatie daarvan) belangrijk zijn. Als andere redenen worden onder meer nog genoemd: beroepsimker, algemene interesse en educatief materiaal (zie ook Tabel 1 voor de gecategoriseerde open antwoorden en Bijlage 2 in het Bijlagenrapport voor een integraal overzicht van de antwoorden op open vragen).

Tabel 1:

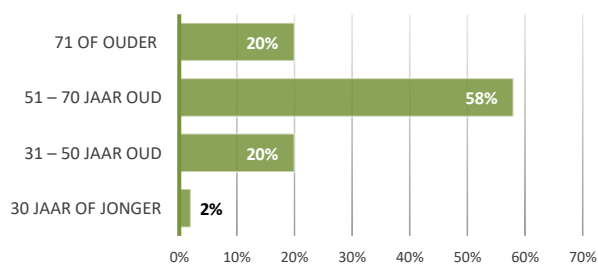
Andere, dan genoemde redenen, om met bijen bezig te zijn (n=144)	aantal keer genoemd
▪ Alle, of een combinatie van de, genoemde redenen (met 'natuur' of 'diversiteit')	77
▪ Beroepsimker	18
▪ Interesse in bijen	15
▪ Educatief materiaal	13
▪ Koninginneteelt, verbetering zwarte bij	9
▪ Honing verwerking	4
▪ Leraar bijenteelt	4
▪ Bestuiving gewassen	4

Figuur 5: Provincie (n=2563)

De meeste leden imkeren of zijn actief in de provincies Gelderland (19%) en Noord-Brabant (15%). Andere provincies volgen: Noord- en Zuid-Holland (beide 11%), Overijssel (10%), Limburg (8%), Utrecht (7%), Friesland en Drenthe (beide 5%), Groningen (4%), Zeeland (3%) en Flevoland (2%).

Figuur 6: Leeftijd (n=2563)

2% van de deelnemende leden is 30 jaar of jonger, 20% is tussen 31 en 50 jaar oud. Meeste respondenten (58%) zijn tussen 51 en 70 jaar oud. 20% is ouder dan 71 jaar.

BEELDVORMING NBV

Alle ondervraagden hebben de Associatie Balans Test gedaan. In die test noteren deelnemers alles wat er bij hen opkomt bij een bepaald sleutelbegrip (in dit geval 'NBV') en delen zij de associaties zelf in naar positief of negatief. Dit levert dat het volgende overzicht op:

Tabel 2²:

POSITIEF (n=2176)	NEGATIEF (n=1080)
<ul style="list-style-type: none"> Beeldvorming: uiteenlopende positieve oordelen en kwalificaties over de (houding van) de NBV-organisatie Prima, o.k., ja, goed bezig, interessant, positief, fijne organisatie, frisse uitstraling, serieus, doen hun best, gedegen, solide, accuraat, objectief, kwaliteit, neutraal, professioneel, algemeen (belang), belangrijk, groot, behoudend, degelijk, kwaliteit borgen, betrouwbaar, functioneel, bevorderen natuur, natuurbeschermer, nuttig, boeiend, inspirerend, efficiënt, ervaring, 'niets dan lof', 'blij dat ze er zijn'. Houding: Stimulerend, informeel, toegewijd, betrokken, actief, propagerend. Actieve vereniging, aan de weg timmerend, aanwezig, dynamisch, enthousiast(merend), open, betrokken, bevlogen, gedreven, gepassioneerd, passievol, 'liefde voor de bijen spat er af'. 1024x 	<ul style="list-style-type: none"> Beeldvorming: uiteenlopende negatieve oordelen en kwalificaties over de (houding van) de NBV-organisatie Erfenis uit verleden, verdeeldheid, stammenstrijd, bestuurlijk gedoe, geneuzel, te veel kringetje van bekenden, eigen belang leidend, eigen belang doordrukken, te veel gericht op hoger opgeleiden, geen transparantie, geen meerwaarde of toegevoegde waarde, begint op natuurbeschermingsclub te lijken. Groot, ondoorzichtig, onoverzichtelijk, ingewikkeld, chaotisch, inefficiënt, verdeeld, commercieel, behoudend, formalistisch, introvert, te neutraal, ambtelijk, (ver)oud(erd), bureaucratisch, club van oude mensen/mannen, log, stroperig, achter de feiten aanlopen, achterhaald, feodaal, <i>old fashioned</i>, weinig actueel, bedaagd, amateuristisch, hobbyclub, theoretisch, academisch, oubollig, ouderwets. Houding: Betweterig, alwetend, weinig flexibel, afwachtend, argwanend, achterdochtig, arrogant, eigenwijs, autoritair, betuttelend, te fanatiek, beetje zeuren, muggenzifters, regelneven, formeel, conservatief, honingmelkers, Bobo gedrag. 369x
<ul style="list-style-type: none"> Informatie(f), communicatie(f), voorlichting Verspreiding (bijen-) informatie, vak- Bijenblad, -tijdschrift, -magazine, (Bijen)blog, goede site, webpagina, instructie video's, lezingen, ook actief op Facebook. 588x 	<ul style="list-style-type: none"> Afstand(elijk) Ver weg, ver-van-mijn-bed-show, te ver op afstand, grote afstand (van bestuur) tot leden, tot (beginnend) imkers, tot de lokale verenigingen. Geen binding leden, doet te weinig voor leden, ivoren toren, afwezig, onzichtbaar bestuur. 216x
<ul style="list-style-type: none"> Ver(bindend), landelijk actieve overkoepelende organisatie, vereniging/ gezicht naar buiten Centraal verbindend orgaan, duidelijke organisatie, overzicht, herkenbaar voor leden, centraal aanspreekpunt, centrale organisatie, verbinden lokale verenigingen, alle bijen(houders) tellen mee, samen sterk, ervaren van verbondenheid, eenheid, 	<ul style="list-style-type: none"> Onzichtbaar, te passief. Onzichtbaar, onbekend, weinig actief, weinig daadkracht, geen duidelijke visie, niet duidelijk stelling nemen, onduidelijk, anoniem, ongrijpbaar, grijs, mag meer op de voorgrond treden. 149x

² Bijlage 2 in het Bijlagenrapport voor een integraal overzicht van de antwoorden op open vragen

<p>gezamenlijk, sociale contacten, leren van andere imkers, coördinerend, betrokken, samenwerking, clubgevoel.</p> <p>Gezicht naar buiten: uitstraling, landelijke spreekbuis, ledenvertegenwoordiger, bekend, PR, publiciteit, goede promotie, ambassadeurs voor bijen publiciteit, geeft positief beeld van de bijenhouder, overtuigend, gezaghebbend, goede naam.</p> <p style="text-align: right;">345x</p>	
<p>▪ Deskundig, kenniscentrum, expertise, educatie</p> <p>Goede inhoudelijke vereniging: kennis, -instituut, -platform, -centrum, kennis vergaren, -bevordering, -delen, wetenschappelijke aandacht voor bijen (gezondheid), natuur, kennisbank, samenwerking WUR, database, netwerk universiteiten, educatief, cursussen, cursusaanbod, opleiding, studiedagen.</p> <p style="text-align: right;">229x</p>	<p>Kosten</p> <p>Te duur lidmaatschap, te hoge contributie, prijzen in de winkel/webshop.</p> <p style="text-align: right;">106x</p>
<p>▪ Belangenbehartiger, belangenvereniging imker en bij</p> <p>Bevorderen imkerij, belang imker dienend, achtergrondsteun, contact met de overheid, beïnvloeding politiek, breed netwerk, bescherming imkers, brancheorganisatie, bond van bijenhouders, imkersbond.</p> <p style="text-align: right;">225x</p>	<p>▪ Inhoudelijke focus: eenzijdig Te weinig aandacht voor:</p> <p>Uiteenlopende zaken als: beroepsimkers, beginnende imkers, niet conventionele imkers, de wildgroei aan imkers, nieuwe inzichten, actueel onderzoek, fundamentele problemen, technische manipulatie bijen, bestrijdingsmiddelen, insecten sterfte, participatie, biodiversiteit, biologisch dynamisch imkeren, controle op kwaliteit.</p> <p style="text-align: right;">69x</p>
<p>▪ NBV organisatie en oriëntatie in ontwikkeling</p> <p>Laatste jaren sterk verbeterd, goede ontwikkeling, naar nieuwe organisatie, nieuwe ontwikkeling in opbouw, nieuwe bestuursvorm met ledenraad, van regentencultuur naar dienstverlenend bestuur, goed georganiseerd, opener organisatievorm, openheid, steeds toegankelijker voor (vrouwelijke) leden. Bij de tijd, actueel, moderniseren, vernieuwend, opbouwend, toekomstgericht, doelgericht, missie, positieve doelstelling, breed (maatschappelijk) geïntereerd, veelzijdig, geëngageerd, beginnend besef van noodzakelijke rol, bezig met herbezinning, begint open te staan voor natuurlijk imkeren, biodiversiteit, innovatie, natuur toegewijd, dierenwelzijn, algehele gezondheidstoestand bijen.</p> <p style="text-align: right;">204x</p>	<p>▪ Inhoudelijke focus: eenzijdig. Te veel aandacht voor:</p> <p>hobbyimkerij, de reguliere imkerij, de traditionele imkerij, grote bedrijfsmatige imkers, intensieve bijenhouderij, experimenteel bijenhouden, alleen honing (gewin), 'regulier' (honing) gewin, het agrarisch perspectief, het landbouw belang, rasbijen, Imkerverenigingen, nieuwe leden, controle kwaliteit. NBV verdedigt standpunt bedrijfsleven, 'oude' denkbeelden, schoenmaker hou je bij je leest, gesloten (opleiders) bolwerk, mens staat in het middelpunt niet de bij, erg technisch, soms te wetenschappelijk, soms te exotisch, te algemeen, te commercieel, generatiekloof, weinig innovatief, neutraal t.o.v. de natuur.</p> <p style="text-align: right;">59x</p>
<p>▪ Product- en dienstverlening, service aan leden</p> <p>Veel activiteiten, bijeenkomsten, landelijke imkerdag, steunpunt, goed bezig voor leden, service aan leden, faciliterend, ondersteunend, toegankelijk, altijd bereikbaar, aardige dames, dienstbaar, begaan, behulpzaam, begeleidend, luisterend oor, vraagbaak, advies, imker behoeftes, verzekering.</p> <p style="text-align: right;">144x</p>	<p>▪ Communicatie en informatie</p> <p>(te) veel mail, meer publiceren over diversiteit, meer externe communicatie, meer voorlichting, info voorziening beter, beter uitleggen wat vereniging doet, betere info voor beginnende imker, Blad Bijen (o.a. te wetenschappelijk), niet alles vindbaar op site, overvolle website, misleidende voorlichting, nog veel op papier.</p> <p style="text-align: right;">53x</p>
<p>▪ Bij- gerelateerde onderwerpen</p> <p>Bijen-Honing-Imker-Bloemen, Bijen- huis, - gezondheid, - behoud, -liefhebbers, -vereniging, - collectief, - welstand, bevorderen bijenteelt, koninginneteelt, imkerij dagen, Redt de bij!</p> <p style="text-align: right;">73x</p>	<p>▪ Belangenbehartiging</p> <p>Te weinig resultaten, te passief, te politiek correct, meer collectieve lobby politiek, actiever naar de overheid, meer vechten voor imkerrechten, activistischer, meer opkomen voor de natuur.</p> <p style="text-align: right;">41x</p>
	<p>▪ Niet onafhankelijk</p>

	(Financieel) niet onafhankelijk, transparant, er blijft te veel geld bij de NBV, financieel beleid, financiële bijdrage aan afdelingen, financiële afwikkeling Bijenhuis, laat zich leiden door grote farmaceutische industrie, aan de leiband van WUR. 39x
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Product en dienstverlening, service aan leden Activiteiten, verdwijnen Bijenhuis, geen gezamenlijke inkoop van spullen, producten te duur, inkoopvoordeel, te weinig voordeel, niet faciliterend, onvriendelijke winkel, niet gedaan met kritiek, adviesbureau. 32x
▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opleiding gerelateerde zaken Cursussen voor beginnend imkers, cursusaanbod, kwaliteit en variatie van cursussen, meer ondersteuning en begeleiding nieuwe cursisten, vereniging te weinig kenniscentrum, opleidingen te vrijblijvend, er moet diploma of registratie komen, weinig opleidingscapaciteit. 23x
▪	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Overig ▪ Te onbekend met NBV voor mening, (nog) te weinig ervaring voor oordeel, neutraal, positief, niets negatiefs. 71x

Leden noteerden in totaal 3256 associaties bij 'NBV'. Uit de verdeling van positieve (67%), en negatieve (33%) associaties blijkt dat het sentiment rond de vereniging overtuigend doorslaat naar het positieve. Twee derde van de leden gebruikt waarderende bewoordingen om de vereniging te omschrijven, een derde plaatst kritische kanttekeningen.

De meest genoemde **positieve associaties** bestaan vooral uit uiteenlopende positieve oordelen en kwalificaties over de (houding van de) NBV organisatie. De vereniging wordt getypeerd in termen als 'interessant', 'professioneel', 'degelijk', 'betrouwbaar', 'inspirerend' en met opmerkingen als 'goed bezig', 'ze doen hun best', en 'blij dat ze er zijn'. De houding van de vereniging wordt omschreven in typeringen als 'actief', 'enthousiast' en 'gepassioneerd': 'de liefde voor de bijen spat er af'. Naast deze positieve oordelen gaan positieve associaties (gerangschikt naar afnemend aantal opmerkingen) over:

- de wijze waarop de vereniging communiceert, informeert en voorlichting geeft;
- de (ver)bindende, actieve landelijke koepelorganisatie en het gezicht naar buiten, dat de NBV voor veel leden is;
- de deskundigheid en de rol van de NBV bij het vergaren en delen van (wetenschappelijke) kennis;
- de rol van belangenbehartiger;
- de ontwikkeling die de NBV-organisatie doormaakt naar een nieuwe organisatie (met een nieuwe bestuursvorm) die moderner, opener, actueler, meer geëngageerd en meer toekomstgericht is;
- de product- en dienstverlening en service aan leden, en,

- uiteenlopende, aan 'de bij' gerelateerde onderwerpen.

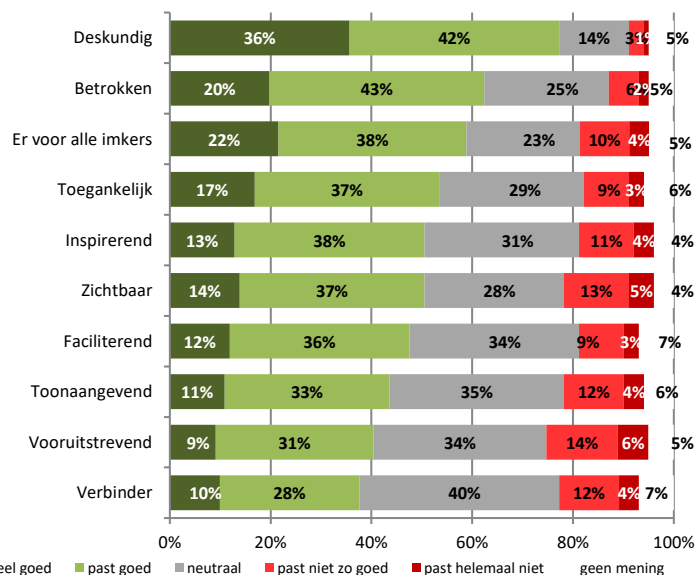
De **negatieve associaties** hebben – net als de positieve associaties – ook vooral betrekking op de beeldvorming rond de NBV-organisatie. Daarin is sprake van een erfenis uit het verleden, 'bestuurlijk gedoe', wordt de organisatie in uiteenlopende bewoordingen onder meer getypeerd als 'onoverzichtelijk', '(ver)oud(erd)' ('club van oude mensen'), 'achterhaald', 'bureaucratisch', 'log' en 'introvert' en de houding als: 'betweterig', 'argwanend', 'arrogant' en 'autoritair', 'betuttelend'. Naast deze omschrijvingen, gaan negatieve associaties (gerangschikt naar afnemend aantal opmerkingen) over de:

- ervaren afstand tussen (het bestuur van) de vereniging en leden en lokale afdelingen;
- onzichtbaarheid, het weinig daadkrachtige en ongrijpbare van de vereniging;
- kosten en hoogte van de contributie;
- de inhoudelijke focus, waarbij de leden hun vereniging eenzijdigheid verwijten omdat zij óf te veel, óf te weinig aandacht besteedt aan thema's en onderwerpen die hen na aan het hart liggen. Het gaat daarbij onder meer om aandacht voor bepaalde groepen imkers, om thema's als biodiversiteit, en experimenteel bijhouden, of om algemene omschrijvingen als 'oude inzichten' of juist 'nieuwe inzichten', of 'fundamentele problemen';
- communicatie en informatie voorziening (die volgens leden op bepaalde punten verbeterd kunnen worden);
- belangenbehartiging (te passief, moet activistischer);
- de onafhankelijkheid van de vereniging (wordt door sommigen betwijfeld);
- product- en dienstverlening en service aan leden (waarbij financieel voordeel een rol speelt);
- aan kennis en opleiding gerelateerde zaken.

Een groep respondenten (n=71) kan of wil geen negatieve oordelen geven omdat zij de NBV nog te kort kennen, of er weinig ervaring mee hebben.

Aan de deelnemers is vervolgens gevraagd aan te geven – denkend aan de landelijke organisatie - in hoeverre zij 10 kenmerken bij de NBV vinden passen:

Figuur 8: Kenmerken NBV (n=2563)

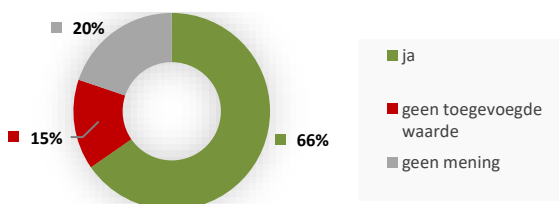
'Deskundig' is een kenmerk dat leden boven alle kenmerken bij de NBV vinden passen; 78% vindt die omschrijving (heel) goed passen. 63% van de deelnemers vindt de NBV 'betrokken' en 60% vindt dat de vereniging er voor alle imkers is. 54% vindt de landelijke vereniging 'toegankelijk', 51% 'inspirerend' en 'zichtbaar' (18% vindt het juist 'niet zichtbaar').

Minder dan de helft (48%) van de ondervraagden deelt de mening dat de NBV 'faciliterend' is. 41% vindt de landelijke vereniging 'toonaangevend' (16% is hier niet mee eens) en 40% vindt het 'vooruitstrevend' (20% deelt deze mening niet). 38% van de leden geeft aan de NBV als 'verbinder' te kenmerken; 16% is hier niet mee eens (bijna de helft – 47% - kiest voor neutraal of kan geen antwoord geven).

LIDMAATSCHAP NBV

Deelnemers aan het onderzoek is gevraagd om aan te geven of het NBV lidmaatschap van de landelijke vereniging toegevoegde waarde biedt:

Figuur 8: Toegevoegde waarde lidmaatschap (n=2563)

Twee derde (66%) van de deelnemers vindt dat het NBV lidmaatschap van de landelijke vereniging toegevoegde waarde biedt. Maar liefst 1.571 leden namen de moeite om toe te lichten waar de toegevoegde waarde van het lidmaatschap van de landelijke vereniging nu precies in zit. Die zit eerst en vooral in de rol van de NBV als

informatiebron over alles wat met bijhouden te maken heeft. In de tweede plaats is de NBV voor leden een bron van kennis en derde plaats wordt gewezen op rol van verbinder van imkers en coördinator van verenigingsactiviteiten. Andere punten van toegevoegde waarde die genoemd worden zijn – in rangorde van meest genoemde – onder meer: de vertegenwoordigende rol die vereniging als overkoepelend orgaan speelt, de belangenbehartiging, de ondersteuning die vereniging aan leden biedt, de product en dienstverlening, de rol van promotor en voorlichter, de toezichthoudende rol en het gevoerde beleid in het algemeen. Zie ook Tabel 3 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

15% ziet *geen toegevoegde waarde* in het lidmaatschap; 1 op de 5 leden geeft aan 'geen mening' te hebben over dit onderwerp.

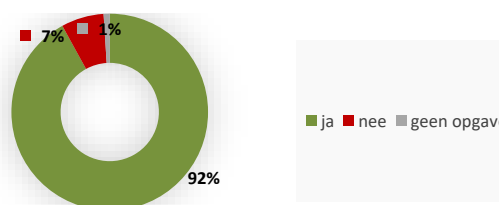
Tabel 3:

Wat de ervaren toegevoegde waarde precies is (n=1571)	aantal keer genoemd
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informatiebron (Achtergrond) informatie (in Bijenblad, Nieuwsbrief, website, de blog van Ben Som de Cerff, internet, gespreksforum, artikelen, filmpjes, ervaringen andere imkers) over onder meer: actuele ontwikkelingen, werkwijze, materialen, ziektebestrijding, cursusdagen, landelijke agenda. 	962
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bron van kennis Platform deskundigheid, kennis, -centrum, -delen, -bank; coördinerende rol in (wetenschappelijk) onderzoek, contacten met WUR, ontwikkelen bepaling standaarden, borgen kwaliteit; controle en stimuleren van opleidingen, (beginners-)cursussen, studiedagen en opleiding docenten. 	374
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coördinerende rol, verbinder Netwerk, platformfunctie achterban, bevordert contact met andere (en buitenlandse) imkers, organiseert bijeenkomsten voor uitwisseling ervaring en leren van elkaar; coördinatie bij calamiteiten; stimuleert samenwerking, samen sterk, 'clubgevoel', saamhorigheid en verbondenheid. 	308
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Overkoepelend orgaan, vertegenwoordiger Landelijke spreekbuis voor imkers, aanspreekpunt en gesprekspartner voor overheid, wetenschap, uiteenlopende organisaties en media; groot, gezaghebbend, erkenning. 	246
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Belangenbehartiging Lobby, beïnvloeden overheden, rijksdiensten en andere stakeholders. Opkomen voor de belangen van de imkerij in Nederland. 	159
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ondersteuning Is vraagbaak en klankbord, geeft achtergrondsteun en advies met betrekking tot ontwikkelingen, beschermt en biedt juridische hulp (bijvoorbeeld bij rechtszaken), faciliteert zaken rond 	105

(bijenteelt)onderwijs, professionele hulp door toegewijde bureaumedewerkers.	
<ul style="list-style-type: none"> Product en dienstverlening 72 Ledenvoordeel bij aanschaf goed materiaal voor imkers, Bijenwinkel, webshop, (collectieve) verzekering. Publiciteit en promotie 58 Promotie, promotiemateriaal en voorlichting naar leden en publiek (burgers), contact met media, promotie lidmaatschap, vergroten bekendheid; helpt imago van imker te versterken. Toezichthoudende rol 57 Deelt zorg voor de toekomst van het bijhouden, levert bijdrage aan maatschappelijke discussie over natuur, leefmilieu, bijengezondheid, en biodiversiteit en monitort ontwikkeling daarin. Ambassadeur van meer natuurlijke wijze van bijhouden. Gevoerde beleid algemeen 28 De visie, actueel, haakt in op nieuwe ontwikkelingen, breed, in breder perspectief dan alleen de honingbij, gaat om alle bijen, bestuur gaat meer inzichtelijk te werk, innovatief, inspirerend, goed. 	

Vrijwel alle leden van NBV zijn lid van een lokale vereniging, maar niet iedereen. Er volgt een vraag over het lidmaatschap aan een lokale vereniging:

Figuur 9: Lidmaatschap van een lokale vereniging (n=2563)

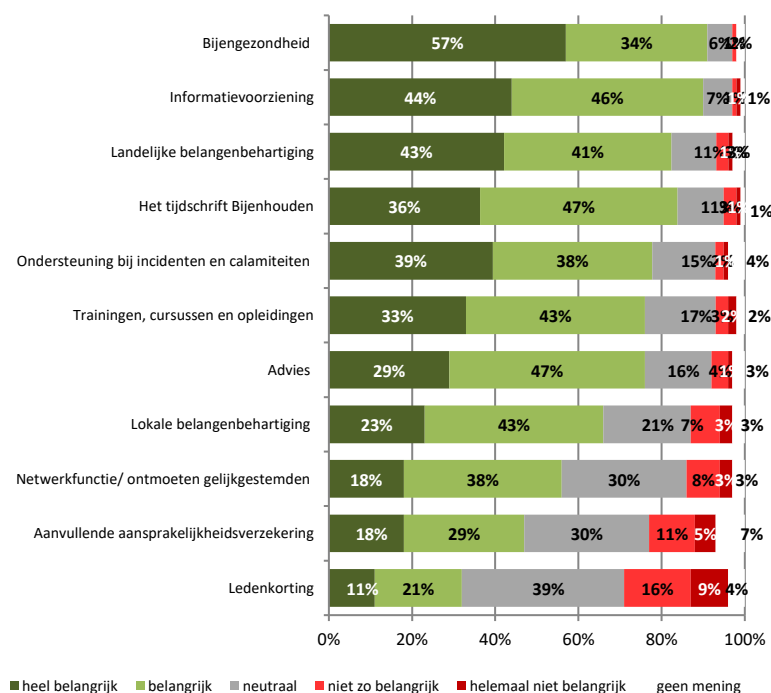
Vrijwel alle ondervraagden (92%) geven aan ook lid te zijn van een lokale vereniging. 7% is geen lid van de lokale verenigingen. Aan deze laatste groep leden (n=167) is vervolgens gevraagd om aan te geven waarom ze wel lid van de NBV zijn, maar niet van een lokale vereniging. Als leden wel lid zijn van de NBV, maar niet van een lokale vereniging, komt in het merendeel van de gevallen omdat zij daar geen behoefte aan hebben en de meerwaarde er niet van inzien. Beginnende imkers melden dat ze lid zijn, omdat dat verplicht is. En soms is er geen lokale vereniging voorhanden is, of weten leden zelf ook niet waarom ze geen lid zijn van een lokale vereniging. Zie ook Tabel 5 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Tabel 4:

Waaronder wel lid van de NBV, maar niet van een lokale vereniging? (n=161)	aantal keer genoemd
▪ Geen behoefte, geen meerwaarde, voegt weinig toe/ weinig actief/ te veel taken, tijdgebrek/ voldoet niet.	63
▪ Beginnend imker, doe basiscursus, automatisch lid van NVB	36
▪ Geen lokale vereniging aanwezig	14
▪ Wordt nog lid	7
▪ Overig (waaronder 'geen reden' en 'geen idee')	41

De ondervraagden kunnen om verschillende redenen lid zijn van NBV. De deelnemers is gevraagd om aan te geven hoeveel belang zij aan een aantal zaken hechten, en hoe tevreden ze zijn over de manier waarop KWBN deze zaken aanpakt.

Figuur 10: Belang redenen lidmaatschap NBV (n=2563)

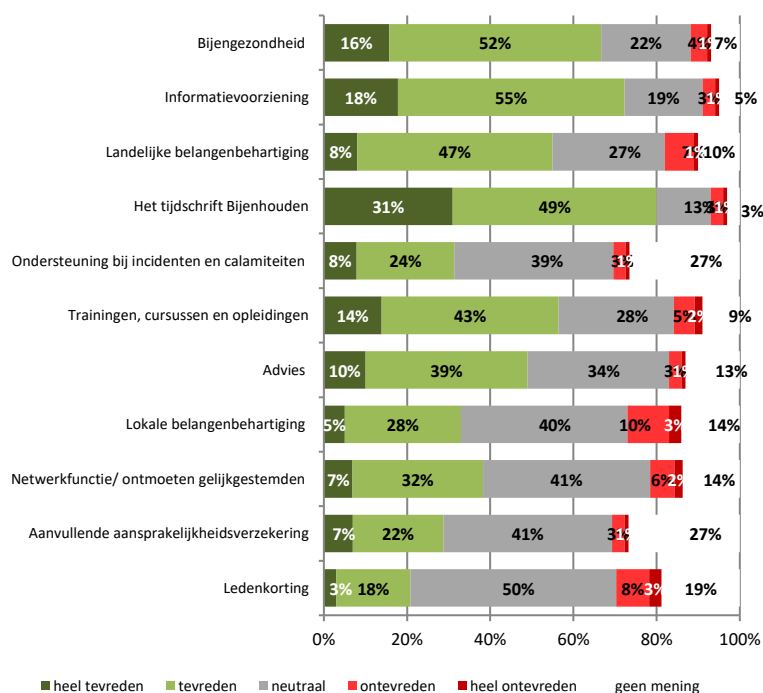
91% van de leden geeft aan thema 'bijengezondheid' (heel) belangrijk te vinden en 90% vindt de informatievoorziening (heel) belangrijk. Het tijdschrift 'Bijhouden' wordt door ruim 4 op de 5 leden een hele belangrijke reden gevonden voor het lidmaatschap van de NBV.

84% is lid vanwege de landelijke belangenbehartiging; minder leden (66%) vinden de lokale belangenbehartiging (heel) belangrijk. 77% vindt de aangeboden ondersteuning bij incidenten en calamiteiten (heel) belangrijk; 76% hecht (veel) belang aan trainingen, cursussen, opleidingen en aan het aangeboden advies.

De netwerfunctie en het ontmoeten van gelijkgestemden wordt door ruim de helft (56%) (heel) belangrijk gevonden. Bijna de helft (47%) hecht belang aan de

aanvullende aansprakelijkheidsverzekering; 16% vindt het een onbelangrijke reden om lid van NBV te zijn. Een kwart (25%) van de deelnemers vindt de ledenkorting (helemaal) niet belangrijk als het om de NBV lidmaatschap gaat; 22% deelt deze mening niet en geeft aan de kortingen juist (heel) belangrijk te vinden.

Figuur 11: **Tevredenheid met de manier waarop NBV deze aspecten lidmaatschap aanpakt** (n=2563)

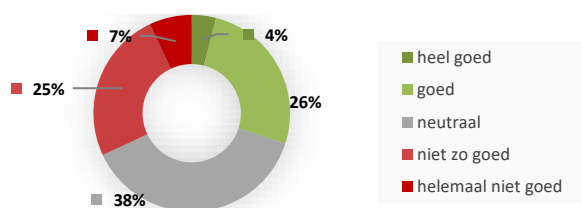

80% van de leden geeft (heel) tevreden te zijn met het tijdschrift Bijhouden. Bijna drie kwart (73%) is ook (heel) tevreden met de manier waarop NBV haar leden met informatie voorziet en bijna twee derde (68%) is ook te spreken over de manier waarop de vereniging met de thema 'bijengezondheid' omgaat.

Ruim de helft (55%) is (zeer) tevreden met de landelijke belangenbehartiging; als het om de lokale belangenbehartiging gaat zegt een derde (33%) daar tevreden over te zijn. 13% is hier ontevreden over en ruim de helft (54%) kiest voor neutraal of geen mening. 57% van de onder vraagden geeft aan tevreden te zijn met de aangeboden trainingen, cursussen en opleidingen en 49% met het advies vanuit NBV.

De netwerkfunctie en het faciliteren van de mogelijkheid om gelijkgestemden te ontmoeten wordt door 39% van de respondenten gewaardeerd; meer dan de helft (55%) kiest voor neutraal of heeft geen mening. Ruim een kwart (29%) is (zeer) tevreden met de aangeboden aanvullende aansprakelijkheidsverzekering (68%) kiest voor neutraal of heeft geen mening. Als het om de aangeboden ledenkorting gaat zegt 21% daar tevreden over te zijn, 11% is daar ontevreden over (69% kiest voor neutraal of heeft geen mening).

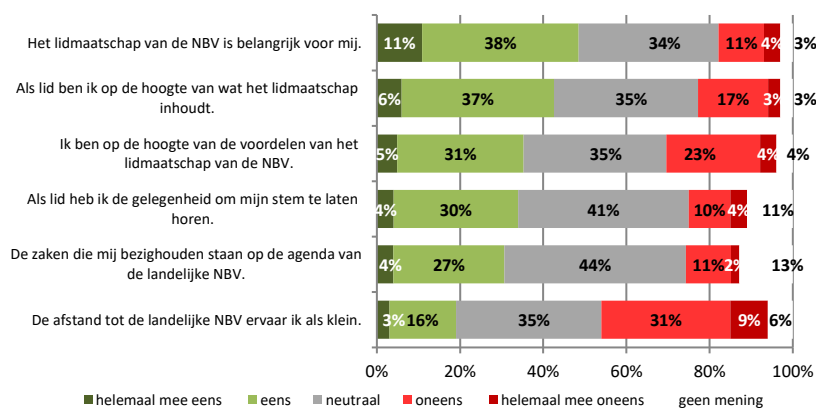
Figuur 12: Hoe goed kent u de landelijke NBV? (n=2563)

Bijna een derde (30%) van de respondenten geeft aan de landelijke NBV (heel) goed te kennen; een derde (33%) kent de landelijke NBV niet zo of helemaal niet goed. 38% kiest voor neutraal.

Vervolgens zijn zes stellingen over het lidmaatschap aan de deelnemers voorgelegd met de vraag of zij het eens zijn met het gestelde:

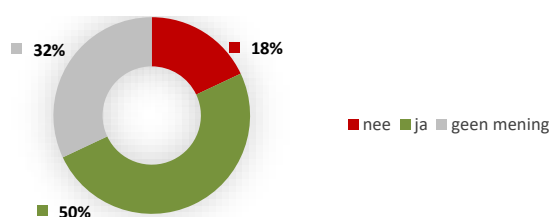
Figuur 13: Eens met uitspraken? (n=2563)

Bijna de helft (49%) geeft aan het lidmaatschap van NBV belangrijk te vinden. 43% zegt op de hoogte van wat het lidmaatschap inhoudt en 36% zegt ook (heel) goed op de hoogte te zijn van de voordelen van dit lidmaatschap (27% is niet op de hoogte van deze voordelen).

Ruim een derde (34%) deelt de mening dat leden de gelegenheid hebben om hun stem te laten horen (14% vindt dit niet) en voor bijna een derde (31%) staan zaken die ze bezighoudt op de agenda van de vereniging. Een vijfde (19%) ervaart de afstand tot de landelijke NBV als klein (40% ervaart het *niet* zo).

Figuur 14: Het NBV lidmaatschap voldoet aan verwachtingen (n=2563)

De helft (50%) van de ondervraagden geeft aan dat het lidmaatschap aan hun verwachtingen voldoet. Voor 18% is dat niet het geval. Bijna een derde (32%) heeft geen mening als het om dit onderwerp gaat. De respondenten die hebben aangegeven dat het lidmaatschap niet aan hun verwachtingen voldoet is gevraagd waarom dat zo is: ze geven daarvoor als meest genoemde reden dat ze daar geen toegevoegde waarde in zien. De drie daarop volgende meest genoemde redenen zijn: de onzichtbaarheid en vermeende passieve houding van de NBV, de hoogte van de contributie en de verdeelsleutel NBV – lokale vereniging (die zij graag in het voordeel van de lokale afdeling bijgesteld zien) en de inhoud en focus van de landelijke vereniging. Die wordt zowel hoogdravend als te weinig wetenschappelijk gevonden en is volgens deze leden te weinig gericht op nieuwe ontwikkelingen in de bijenhouderij. Andere zaken die er toe leiden dat het lidmaatschap niet voldoet zijn verder nog: de ervaren afstand tussen NBV en leden, de visie en het beleid (dat onduidelijk, eenzijdig en behoudend wordt genoemd), het bestuur (onder meer ondemocratisch) en nog wat andere redenen. Zie tabel 5 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

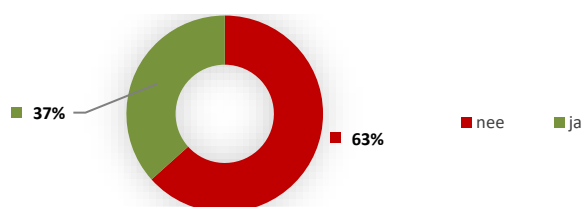
Tabel 5:

Redenen waarom het NBV lidmaatschap niet voldoet (n=451)	aantal keer genoemd
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geen toegevoegde waarde; mis gevoel van binding, het gevoel er alleen voor te staan, heb genoeg aan – en meer gevoel bij – de lokale vereniging, alleen lid om lid te kunnen zijn van plaatselijke afdeling; te weinig zichtbaar voordeel, geen ledenvoordeel, geen verzekering, spullen veel te duur, er wordt te weinig gedaan voor de (verschillende soorten) imkers (in het buitenland). 	170
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onzichtbaarheid en passiviteit NBV; doet te weinig aan belangenbehartiging, moet sterkere lobby (in Den Haag) voeren en het imkeren actiever promoten, is te weinig in de publiciteit. Passiviteit t.a.v. bestrijdingsmiddelen, gebrek aan strijdbaarheid en stellingname van de NBV. Moet meer onderzoek komen, verliest de <i>lead</i> aan andere initiatieven. 	94
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kosten en verdeling afdracht landelijke en lokale vereniging; contributie te hoog, prijzen voor zaken als trainingen en cursussen te hoog, prijs-kwaliteitverhouding niet goed; verdeelsleutel financiële afdracht NBV en lokale afdeling absurd (lokale verenigingen moeten meer krijgen), gebrek aan financiële transparantie; wil geen lid van lokale afdeling zijn. 	77
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inhoud, focus; te weinig diepgang, te weinig wetenschappelijk, te veel gericht op hobby imkers vs. veel te hoogdravend; kloof tussen verschillende soorten imkers: meer aandacht voor de beginnende imker en jeugd in de imkerij vs. meer aandacht voor grote, professionele imker. Herbezinning op focus: meer aandacht voor natuurlijk-, BD-, duurzaam- imkeren, biodiversiteit, buitenlandse clubs als voorbeeld; cursussen ouderwets, landelijke gemeenschappelijke (basis)cursus, meer aandacht voor alle vormen van bijenteelt. 	73

▪ Fysieke en mentale afstand; afstand bestuur – leden, hobby imkers – NBV; bestuur – lokale afdeling; landelijke organisatie te weinig faciliterend naar lokale activiteiten; workshops, evenementen en cursussen te ver weg.	50
▪ Visie op bijhouden en beleid; visie onduidelijk, transparantie moet beter, beleid conservatief, behoudend; eenzijdig, niet neutraal, bij basic imkers alleen de mening van oudere traditionele bijhouders, te veel voor 'melkers' te weinig voor de bij, te weinig oog voor hoe beginnende imkers willen werken; weinig innovatief, het ontbreekt aan een duidelijke stellingname over belangrijke thema's als het gebruik van chemicaliën en biologisch imkers, te weinig onderzoek.	43
▪ Bestuur; bestuurlijk gedoe, vooringenomenheid en geruzie, wordt geleid door ouderen; bestuur luistert niet, bestuursstructuur slecht en ondemocratisch, leden hebben geen directie inspraak meer, alles moet via ledenraad, ledenraad geen volwaardige vervanging ALV, slechte vertegenwoordiging in organen en initiatieven.	17
▪ Diversiteit achterban; kloof tussen verschillende soorten imkers (met verschillende belangen) wordt groter.	11
▪ Samenwerking; samenwerking tussen leden onderling, met andere verenigingen, met nationale en internationale experts, de overheid en (bijen)instituten, laat te wensen over.	8
▪ Houding; laatdunkend over imkers, voelt zich verheven boven kleintjes, megalomaan.	7

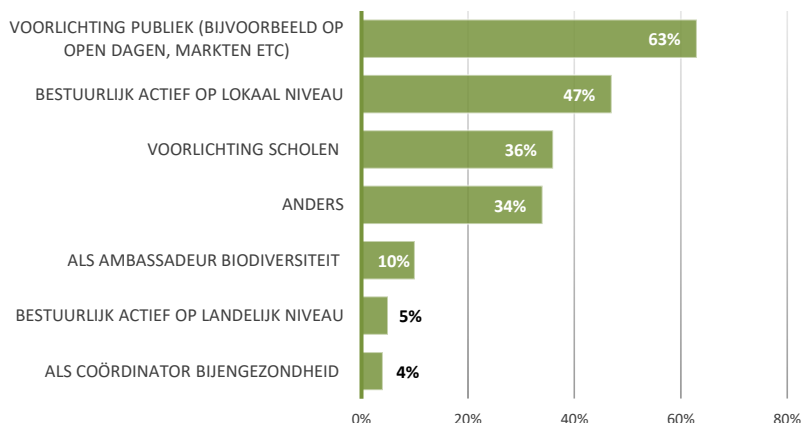
Figuur 15: Actief als vrijwilliger binnen NBV(n=2563)

Ruim een derde (37%) van de respondenten is actief binnen de vereniging; de rest is niet actief.

Aan de respondenten die wel actief zijn binnen NBV is de vraag gesteld op welke manier ze dat doen:

Figuur 16: Actief binnen de vereniging als (n=1873)

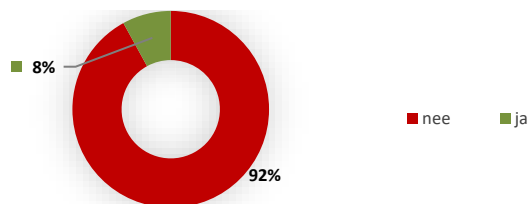
De meeste actieve leden (63%) geven voorlichting aan het publiek, bijvoorbeeld op open dagen, markten etc. en ruim een derde (36%) geeft voorlichting op scholen. Bijna de helft (47%) van de actieve leden is bestuurlijk actief op lokaal niveau; 5% is actief op landelijk niveau. 10% zet zich in als 'ambassadeur biodiversiteit' en 4% als coördinator bijengezondheid. Ruim een derde (34%) noemt iets anders: ze spelen veelal een rol in de kennisoverdracht (leraar, docent, cursusleider, coach), of verlenen uiteenlopende hand en spandiensten aan de lokale vereniging. Daarnaast is er nog sprake van een aantal andere taken. Zie ook tabel 6 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Tabel 6:

Op welke andere manieren leden zich actief inzetten als vrijwilliger voor de NBV (n=318)	aantal keer genoemd
▪ Leraar/docent of assistent praktijk docent/ cursusleider/ Actief in opleidingen, cursussen en kennisoverdracht/ Bijenteelt leraar/ Begeleiding en coaching jonge beginnende imkers.	139
▪ Op lokaal niveau actief bij verschillende activiteiten (bijvoorbeeld: voor lokaal blad, commissie, internationale contacten)/ Verleen hand en spandiensten/ Vrijwilliger: onderhoudswerk, clubgebouw, bijenstal.	87
▪ Coördinator (gemeenten) voorlichting en educatie.	25
▪ Actief op NBV verenigingsniveau, ledenraad, forum, commissielid.	24
▪ Beheerder bijenstal.	14
▪ Promotie en organisatie activiteiten, sociale media, markten.	10

Aan de respondenten die geen actieve rol spelen binnen de vereniging, is de vraag gesteld of ze een (meer) actieve rol willen spelen binnen de NBV:

Figuur 17: Actievere rol spelen binnen NBV (n=1627)

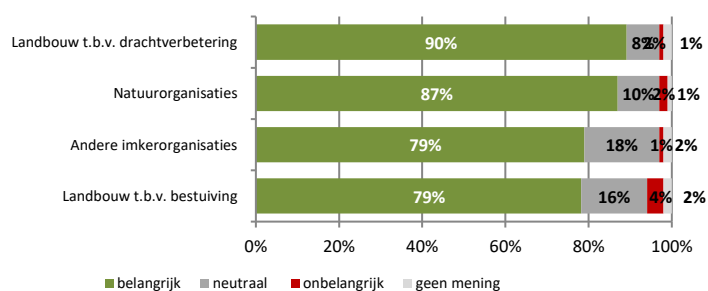
Slechts 8% (n=134) van de leden die nog niet actief zijn binnen de vereniging willen in de toekomst een actievere rol binnen de NBV op zich nemen. Bijna drie kwart (73%, n=98)³ van deze leden is bereid om hun e-mailadres achter te laten, zodat de NBV contact met ze op kan nemen over de wensen voor een meer actieve rol binnen de NBV.

TOEKOMST

De wereld van de bijhouders is volop in ontwikkeling. In 2018 en 2019 hebben het NBV bestuur en Ledenraadsleden het oor te luisteren gelegd bij leden in zes regionale bijeenkomsten, waarin met vertegenwoordigers van afdelingen van de betreffende regio is gesproken. Daarbij zijn een aantal belangrijke thema's naar voren gekomen zoals 'samenwerken' en 'biodiversiteit'.

Thema 'SAMENWERKEN'

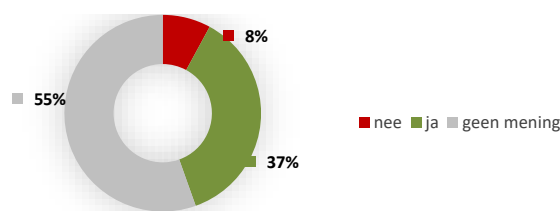
Figuur 18: Belang samenwerking met andere organisaties? (n=2563)

Leden hechten – blijkt ook uit deze meting – veel waarde aan het samenwerken met andere organisaties: 90% vindt het belangrijk dan NBV samenwerkt met Landbouw t.b.v. drachtverbetering. Het samenwerken met natuurorganisaties (87%), andere imkerorganisaties (79%) en met Landbouw t.b.v. bestuiving (79%) volgen.

³ De e-mailadressen worden apart aangeleverd.

Figuur 19: Belang andere samenwerkingsverbanden (n=2563)

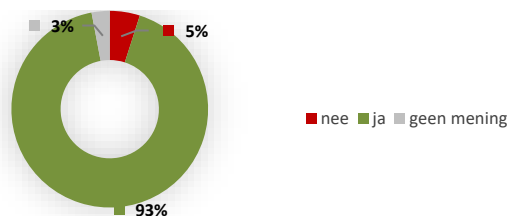
Op de vraag of NBV ook met andere organisaties samen moet werken reageert ruim een derde (37%) van de respondenten positief (55% heeft hier geen mening over, 8% kiest voor 'nee'). De leden die vinden dat de NBV naast de genoemde mogelijkheden, nog andere samenwerkingsverbanden aan moet aan gaan, denken daarbij in de eerste plaats aan overheden op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau en andere publiekrechtelijke rechtspersonen. In de tweede plaats aan nationale en internationale imker-, natuur- en milieuorganisaties. Andere leden denken nog aan scholen en media, aan onderzoeksinstituten en wetenschappelijk instituten, aan land- en tuinbouw organisaties en aan het bedrijfsleven. Zie ook tabel 7 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Tabel 7:

Vindt het belangrijk dat de NBV nog andere samenwerkingsverbanden aangaat met:	aantal keer genoemd
Overheden (Rijk, provinciale, gemeenten), relevante ministeries (LNV) en organisaties als Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, waterschappen.	439
Een breed scala: nationale en internationale imkerorganisaties (vooral Duitsland en België), natuur- en milieuorganisaties en uiteenlopende verenigingen en bonden (bijvoorbeeld: VNG, NVWA, VELT, Beelease) die zich bezig houden met zaken die de belangen van de bijhouders raken.	284
Scholing, informatie en voorlichting in scholen, aan burgers, via media, kranten, bladen.	56
Met (onafhankelijke) onderzoeksinstituten, -centra, wetenschappelijke instituten en universiteiten (waaronder WUR).	
Met organisaties in de agrarische sector, land- en tuinbouw, kwekerijen (vooral over gebruik bestrijdingsmiddelen).	47
Met het bedrijfsleven en organisaties als NAM, NS, Bayer, Campina.	25

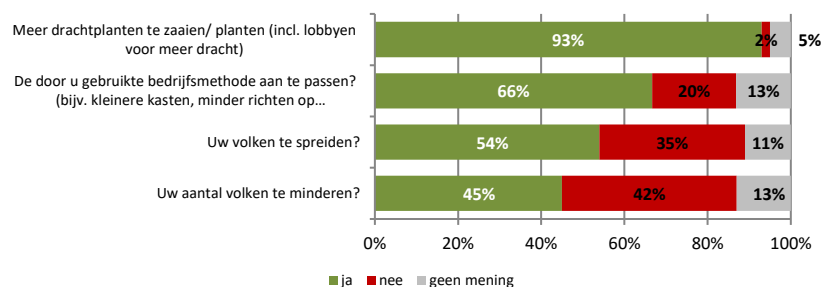
Thema 'BIOIVERSITEIT'⁴

Figuur 20: **Bezig met thema biodiversiteit** (n=2563)

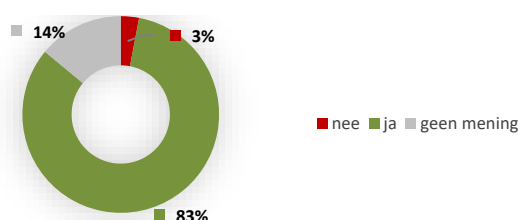
Vrijwel alle leden (93%) geven aan dat thema 'biodiversiteit' hen bezighoudt. Aan deze grote groep leden is vervolgens gevraagd of ze bereid zijn - ten behoeve van de focus op biodiversiteit binnen de imkerij – om een aantal acties te ondernemen:

Figuur 21: **Bereid zijn - ten behoeve van de focus op biodiversiteit binnen de imkerij – om..** (n=2370)

93% van de leden die hebben aangegeven bezig te zijn met de thema 'biodiversiteit' is bereid – ten behoeve van dit thema – meer drachtplanten te zaaien en/of planten (inclusief lobbyen voor meer dracht). Twee derde (66%) is ook bereid om de eigen bedrijfsmethode aan te passen (bijvoorbeeld kleinere kasten, minder richten op honingproductie). 54% is bereid om de eigen volken te spreiden; ruim een derde (35%) wil dat niet. Over het minderen van de eigen volken zijn de meningen verdeeld: 45% zou het willen doen, 42% niet.

Figuur 22: **Moet de NBV zich inzetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij** (n=2563)

⁴ **BIODIVERSITEIT** binnen de imkerij: het streven naar optimale duurzame drachtweide, zowel voor de honingbij als voor de andere bestuivende insecten.

4 op de 5 leden (83%) vindt dat de NBV zich in moet zetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij. Samenwerken en afspraken maken met alle denkbare partijen die de belangen van de bijenhouders raken, is het meest gegeven antwoord als leden gevraagd wordt hoe de NBV zich in moet zetten voor biodiversiteit binnen de imkerij. Andere, veel gegeven antwoorden zijn: dit onderwerp bespreekbaar maken, er informatie en voorlichting over geven; het aanpassen van visie, strategie en beleid ten gunste van een andere manier van bijhouden; het vergroten – en delen – van kennis over dit thema, landelijk promoten; het ondersteunen van leden en afdelingen bij stappen in die richting; het landelijk monitoren en controleren van de imkerij en adviseren. Enkele leden denken dat verjonging van de vereniging bij zal dragen aan bewustwording. Twee beroepsimkers vragen in dit kader bescherming tegen hobby imkers. Zie ook tabel 8 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Slechts 3% denkt dat de vereniging dit niet moet doen. 14% heeft hier geen mening over.

Tabel 8:

Op welke manier moet de NBV zich inzetten voor de biodiversiteit binnen de imkerij.	aantal keer genoemd
<p>(n=2002)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenwerken en belangen behartigen Samenwerken en afspraken maken met alle denkbare organisaties die de belangen van de bijenhouders raken: overheden (Rijk, provincie, gemeenten), ministeries (LNV, VROM), overheidsdiensten (bijv. Rijkswaterstaat), landelijke en lokale politiek, natuur- en milieuorganisaties, overkoepelende branche- en vakverenigingen (bijv. LTO-Nederland), activistische bewegingen, de wetenschap (universiteiten, kenniscentra), het bedrijfsleven, en ook – binnen de vereniging – met lokale afdelingen. ▪ Voorlichten, informeren en bespreken Burgerij, overheden, imkers en ook de eigen leden voorlichting geven en informeren over, aanspreken op, de eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot (het beschermen van) de natuur(gebieden). (Wetenschappelijke) aandacht geven aan onderwerpen als biodiversiteit, drachtverbetering, de rol van bijen t.o.v. andere bestuivers. Binnen de vereniging de discussie daarover opstarten. ▪ Beleidswijziging: NBV visie en strategie aanpassen Open staan voor nieuwe inzichten. Strategie aanpassen en omslag bevorderen door het stimuleren van een andere manier (milieubewust, biologisch, zonder bestrijdingsmiddelen) van bijhouden, van drachtverbetering en van initiatieven op dit gebied. Aansluiten bij gedachtengoed circulaire landbouw en veeteelt. Biodiversiteit en de bij voorop. Nadrukkelijker profileren, duidelijke standpunten en richtlijnen. Focus op solitaire bij, dracht, insecten. Afdeling BD-imkeren oprichten. Eenheid met de natuur uitdragen. Idee van beroepsimker en van honingopbrengst loslaten als leidraad. 	<p>592</p> <p>419</p> <p>447</p>

Met leden communiceren, interne eenheid bewaken en via – en met – de eigen leden beleid ontwikkelen, richting geven en een leidende rol spelen.

▪ Kennis vergroten en delen	166
Meer onderzoek (veronderstelde concurrentie honingbij – wilde bij), Inzet deskundigen. Het registreren en monitoren van gebieden en (aantallen) volken, in kaart brengen activiteiten groot imkers, <i>citizen science project</i> . Definiëren 'biodiversiteit'. Studie, onderwijs stimuleren, praktijkdagen organiseren, cursussen, opleiden.	
▪ Landelijke promotie	131
Netwerk van imkers als ambassadeurs van een gezonde natuur. Actieve (bewustwording) publiekscampagne. Fondsenwerving (onder paraplu NBV) voor acties, propaganda. Publiciteit, pers, media en zoeken. PR en meer reclame.	
▪ Faciliteren leden en lokale verenigingen	102
Alle leden en verenigingen voorzien van tips en mogelijkheden. Goedkoop of gratis zaaigoed ter beschikking stellen. Gezamenlijke inkoop zaden. Luisteren naar (ideeën en kennis in) lokale verenigingen en imkers met goede initiatieven ondersteunen.	
▪ Monitorende en controlerende rol	79
Landelijke richtlijnen, standaarden en kwaliteitscriteria ontwikkelen. Verplichte registratie imkers, NBV-licentie vergunningen voor het houden van bijen. Landelijk monitoren van de verhouding aantal volken – gebieden, dichtheidsgrens bepalen. Vaststellen maximaal aantal imkers. Verbod op 'intensieve veehouderij', ongewenste ontwikkeling en 'rotte appels' aanpakken.	
▪ Adviseren	45
Advies uitbrengen aan leden, imkers, imkerverenigingen en stakeholders voer bijenteeltprogramma's en drachtverbetering.	
▪ Verjonging ledenbestand	16
Jongeren al op jonge leeftijd proberen te interesseren via aansprekende voorlichting (op scholen), leuke cursussen, begeleiding jonge imker. Niet van boven af willen sturen.	
▪ Professionele imkers beschermen (tegen hobby imkers)	2

Bijna de helft van de deelnemers aan het onderzoek (49%, n=1246) geeft aan – als ze naar de **toekomst van de imkerij in Nederland** kijken – dat er zaken zijn waar de NBV voorrang aan moet geven. Als er iets is waar de vereniging in de toekomst voorrang aan moet geven dan is het volgens leden wel **biodiversiteit** (en in het kader daarvan aan drachtverbetering). Verder wordt gedacht aan de **samenwerking met relevante stakeholders**, aan de bestrijding van **bestrijdingsmiddelen** en aan een verenigingsbeleid dat volgens leden op punten aangepast en verbeterd kan worden. Ook zou de NBV (meer) aandacht moeten besteden aan het verjongen van de vereniging, aan informeren, voorlichten en promoten, aan manieren van bijenteelt waarbij bijen welzijn voorop staat, aan het imago en de maatschappelijke rol van

bijteelt en het vergroten van kennis. Zie ook tabel 9 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Tabel 9:

Zaken waaraan de NBV in de toekomst voorrang moet geven (n=1246)	aantal keer genoemd
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biodiversiteit (in de landbouw), natuurlijk-, BD-, ecologisch imkeren, milieuvriendelijke bedrijfsmethoden gebaseerd op duurzaamheid, promoten natuur inclusieve landbouw. Bij centraal niet de imker/drachtverbetering aanpakken monocultuur, biotoop uitbreiding en verbetering drachtdiversiteit, inzaaien bloemen openbare ruimte, bermbeheer. 	426
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenwerking. Overleg, advisering, voorlichting en afspraken maken met, en beleid beïnvloeding bij overheden, diensten, relevante organisaties en verenigingen. 	163
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bestrijding gebruik bestrijdingsmiddelen. Gebruik terug dringen. maatschappelijke discussie over duurzame gewasbescherming. 	155
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verenigingsbeleid. 	146
<ul style="list-style-type: none"> – <u>Landelijk</u>. Aansturen op landelijk beleid, certificering normen en eisen stellen aan (beroeps-)imkerij. Kwaliteitskeurmerk en kwaliteitscontrole op materialen, methoden, bijenproducten. Gecontroleerde groei aantal imkers, te veel bijenhouders tegen gaan. Aantal afstemmen op beschikbaar voedsel. – <u>Heldere visie, strategie en missie</u>. Durf, open staan voor andere manieren van bijenhouden. Niet alleen gericht op raszuiverheid of productie. Afzien van grootschalige imkerij. Duidelijk standpunt over innemen. Meer hobby, minder brood. Templates van vriendelijke initiatieven maken voor de afdelingen. Benut potentieel aan kennis onder leden en vertaal dat naar een vereniging waar niemand om heen kan. Laten zien waar de vereniging voor staat. Moderniseren en digitaliseren bevorderen. – <u>Ondersteuning</u>. Platte organisatie en faciliterend zijn. Sterkere verbinding HB-lokale afdelingen. Ondersteuning lokale verenigingen en lokale initiatieven. Verenigingen groter deel financiën geven. Infopakket ter ondersteuning van contact met overheden. – <u>Verbindende factor</u> zijn tussen beroeps- en hobby imker. Er zijn voor alle imkers. Aandacht voor de langdurige/ jonge imker. Vergrijzing. Drempel om lid te worden laag houden (kosten). Maximaal betaalbaar. Fusie met andere imkerverenigingen. – Belangen van de imkers en de (honing)bij behartigen, lobby Den Haag, subsidies krijgen. Aandacht voor de inkomenssituatie. Honingproducten en prijzen hoog. Promotie en verkoop producten (NL honing). – <u>Vraagbaak</u> zijn. Kenniscentrum zijn. Kennis en kunde verhogen. Standaarden ontwikkelen. 	

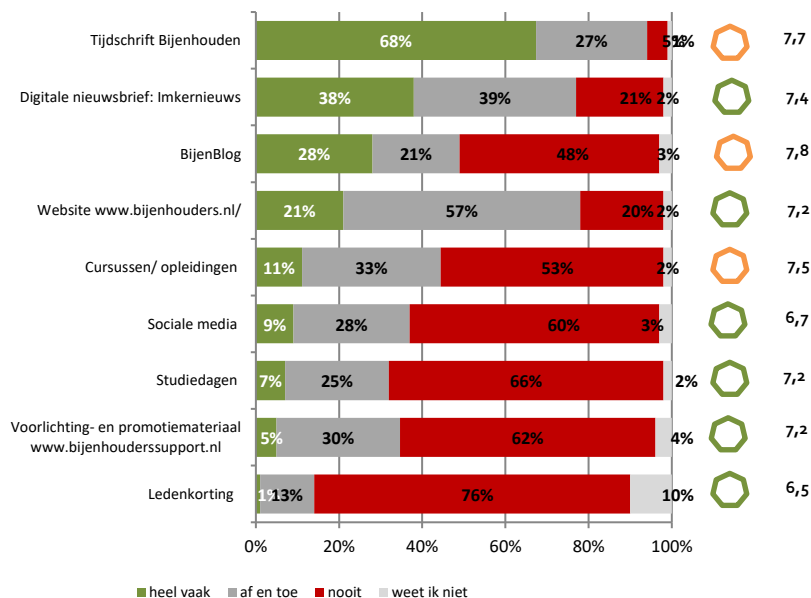
▪ Verjonging en educatie , opleiding, scholing, onderwijs, (digitale) cursussen, workshops en coaching voor jonge imker en voor de schooljeugd. Op jonge leeftijd bewustwording. Modernisering werkwijze en materiaal.	126
▪ Informatie, voorlichting, promotie en communicatie naar leden, niet-leden en publiek, overheden. Actie via media. In openbaarheid treden, laten zien en horen. Positioneren als landelijke vereniging. Leden leren omgaan met media. Advisering imkers via publicaties. Benadrukken belangrijke rol van natuur en belang van de bij. Promoten bijenhouden. Jeugd inspireren.	123
▪ Bijenteelt en bijen welzijn , behoud bijenstand, bevruchtingo en teeltstations, bewaken biotoop en gezondheid van de bijen (wel of niet bestrijden varroa). Meerdere rassen stimuleren, aandacht voor relatie honingbij – wilde bij. Alle bijen en insecten belangrijk.	
▪ Imago en maatschappelijke rol bijenteelt . Kwaliteit voor kwantiteit; DOC kwaliteit certificaat. Vergunning voor imker. Registratie, regulering, richtlijnen voor relatie bijenvolken en drachtgebied. 'Megastallen' en wildgroei imkers voorkomen. Zwermbeperking bevorderen.	93
▪ Kennis vergroten . Onafhankelijk (wetenschappelijk) onderzoek. Oordeel over zaken als biodiversiteit, proces- en productkwaliteit, concurrentie honingbij – wilde bij, alternatieven ziektebestrijding, nieuwe bedrijfsmethodes op basis van objectief onderzoek.	77
▪ Internationale oriëntatie . Internationale samenwerking met verenigingen en instellingen, ook in EU verband.	7
▪ Schaalvergroting . Maximaliseren imkerij honingbij. Zoveel mogelijke kasten plaatsen	5
▪ Overig (weet niet, geen idee, al eerder aangegeven)	59

DIENSTVERLENING

NBV biedt haar leden verschillende producten en diensten:

Figuur 23: Gebruik van producten en diensten in 2018? (n=2563)

Het vaakst gebruikte product dat door NBV aangeboden wordt is **het tijdschrift 'Bijenhouden'**: 68% heeft in 2018 het tijdschrift 'heel vaak' gelezen, 27% doet dat af en toe. De lezers geven het tijdschrift gemiddeld een rapportcijfer van **7,7**.

38% leest de digitale nieuwsbrief '**Imkernieuws**' heel vaak; 39% doet dat af en toe. De lezers geven de digitale nieuwsbrief een rapportcijfer van **7,4**.

Bijna de helft (48%) heeft de BijenBlog in 2018 nooit gelezen. 28% heeft dat heel vaak gedaan, 21% af en toe. De gebruikers geven de blog een rapportcijfer van **7,8**.

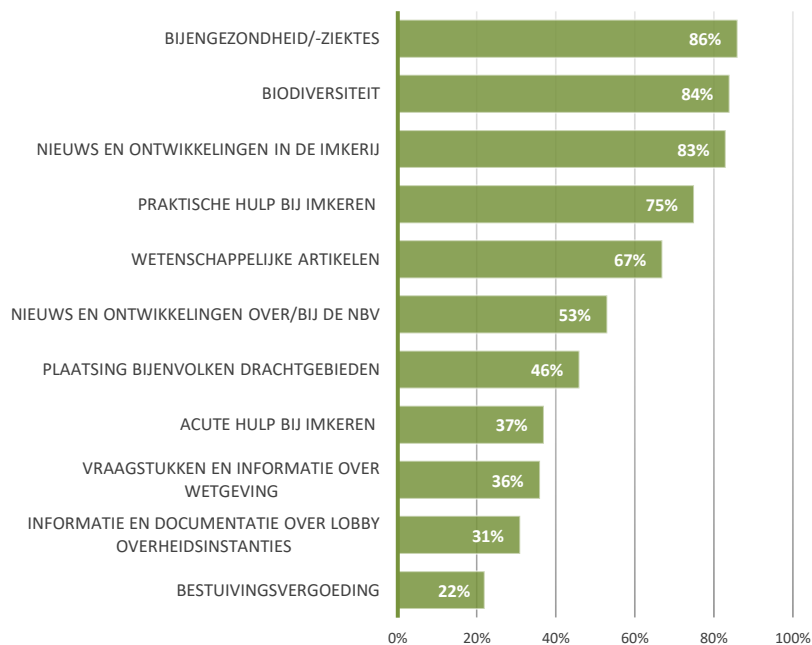
21% maakt heel vaak gebruik van de website www.bijenhouders.nl, 57% doet dat af en toe. Ze geven de website een gemiddeld rapportcijfer **7,2**.

Van de andere producten en diensten werd in 2018 minder vaak gebruik gemaakt:

- 44% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van **cursussen en opleidingen**. Rapportcijfer: **7,5**.
- 37% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **sociale media**. Rapportcijfer: **6,7**.
- 32% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **studiedagen**. Rapportcijfer: **7,2**.
- 35% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van het **voorlichting- en promotiemateriaal** www.bijenhouderssupport.nl. Rapportcijfer: **7,2**.
- 14% van de respondenten heeft heel vaak of af en toe gebruik gemaakt van de **ledenkorting**. Rapportcijfer: **6,5**.

Leden van de NBV zijn vaak op zoek naar specifieke informatie. De vereniging wil graag weten wat volgens de respondenten nu de beste manier is om aan deze informatie te komen:

Figuur 24: **Weleens op zoek geweest naar informatie gerelateerd aan:** (n=2563)

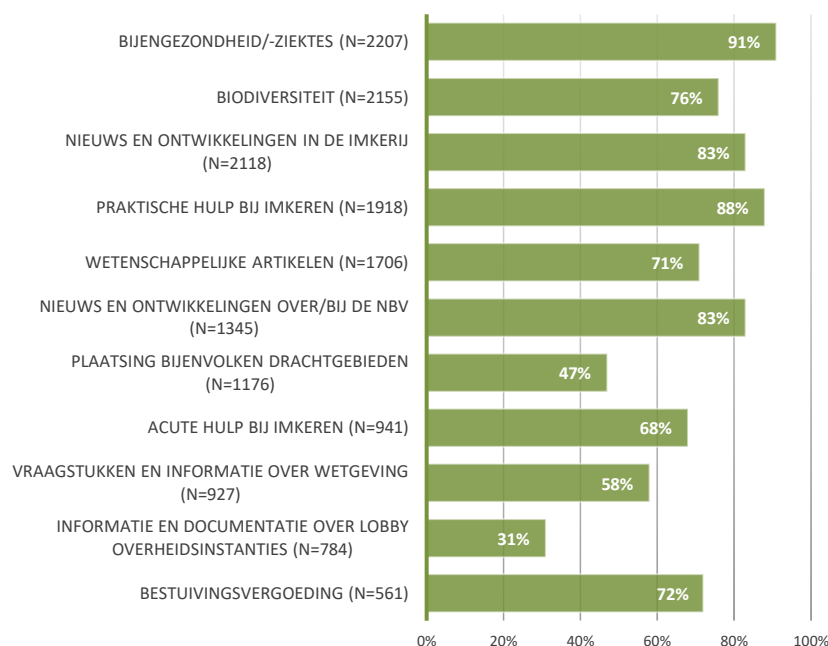

Respondenten zijn het vaakst op zoek geweest naar informatie gerelateerd aan bijengezondheid en bijenziektes (86%), aan biodiversiteit (84%) en aan nieuws en ontwikkelingen bij de imkerij (83%). Drie kwart (75%) is weleens op zoek geweest naar praktische hulp bij imkeren en ruim twee derde (67%) naar wetenschappelijke artikelen.

Andere onderwerpen volgen waar leden wel eens op zoek naar zijn gegaan: nieuws en ontwikkelingen over of bij de NBV (53%), plaatsing bijenvolken drachtgebieden (46%), acute hulp bij imkeren (37%), vraagstukken en informatie over wetgeving (36%), informatie en documentatie over lobby overheidsinstanties (31%) en bestuivingsvergoeding (22%).

Aan de respondenten die aan hebben gegeven op zoek te zijn geweest naar bepaalde informatie, is vervolgens gevraagd of ze deze informatie ook konden vinden:

Figuur 25: Gewenste informatie ook gevonden?

91% van de respondenten die op zoek is geweest naar informatie gerelateerd aan bijengezondheid en bijenziektes, heeft deze informatie ook gevonden. Het succesvol zoeken naar informatie over praktische hulp bij imkeren (88%), naar nieuws en ontwikkelingen bij de imkerij en bij de NBV (83%), over biodiversiteit (76%), bestuivingsvergoeding (72%) of naar wetenschappelijke artikelen (71%) volgt.

Ruim twee derde (68%) van de leden die op zoek zijn naar acute hulp bij imkeren heeft deze informatie gevonden. Ruim de helft (58%) heeft ook informatie over wetgeving gevonden. Minder dan een derde (31%) is erin geslaagd om informatie en documentatie over lobby bij overheidsinstanties te vinden.

De vraag of er iets in de informatievoorziening of dienstverlening gemist wordt, zet een deel van de leden aan tot het uiten van wensen op dat vlak. Die hebben betrekking op de inhoud van de informatie (meer aandacht voor actuele ontwikkelingen en praktische informatie) en kanalen (moderniseren, digitaliseren). Er zijn ook leden die de NBV oproepen om zichtbaarder te worden en duidelijker uit te dragen waar de vereniging voor staat. Ook wordt gevraagd om meer informatie over de rol en het functioneren van de vereniging zelf. Andere – minder genoemde – zaken die leden zeggen te missen: kennis verhogende informatie over (wetenschappelijk) onderzoek; aspecten van opleiding en onderwijs en de relatie tussen leden en vereniging. Sommige leden missen niets. Enkelen missen ledenvoordeel. Zie ook tabel 10 voor de gecategoriseerde open antwoorden (en Bijlage 2 voor de integrale antwoorden).

Tabel 10:

Mist iets in de informatievoorziening of dienstverlening (n=393*)	aantal keer
* na verwijdering van de 334 respondenten die aangaven het niet te weten, n.v.t., al eerder aangegeven	genoemd
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wensen t.a.v. inhoud en NBV infokanalen 	165
<p><u>Informatie over</u> wat er op bijengebied gebeurt: meer aandacht voor natuurlijk-, BD-imkeren, biodiversiteit, gewasbescherming, drachtplanten, de wilde bij, bijenhouden in het buitenland. Praktische info over: ervaringen, ziekte (met foto's), ziektebestrijding en ziektebestrijdingsmiddelen, beschrijving diverse methodes, bestuivingsvergoeding, imkerij- of bijenkalender. Actuele info over: wetgeving, omgaan met AVG, internationale ontwikkelingen, nieuws op site (checklists).</p> <p><u>T.a.v. NBV info(kanalen):</u> vindbaarheid info (op de site) verbeteren, zoekmachine op site. Bijenblad (andere frequentie, opzet), modernere technologie, digitaal actiever worden op sociale media, besloten Facebookgroep, chatfunctie, elke afdeling eigen pagina op site, 'dracht'-app, korte films.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beeldvorming, positionering en profilering. NBV moet zichtbaar worden en toekomstvisie tonen naar overheden en stakeholders en meer aanwezig zijn in media. Richtinggevend in lobby en positionering, aangeven waar NBV voor staat, wat toekomstig beleid is. Duidelijk uitdragen wat ze doet voor imkers. Herbezinning op bijenteelt: niet alleen honing, inzet voor alle bijen. 	68
<p>Informatie over rol en functioneren NBV</p> <ul style="list-style-type: none"> — <u>Faciliteren, betrekken.</u> Adequate invulling van de faciliterende rol naar de afdelingen. Doe meer via afdelingen. Meer contact en communicatie met lokale verenigingen. Hulp bij het benaderen en overleggen met overheden. Faciliteren door deskundige mensen. Faciliteren VSH initiatieven. Leden helpen om ideeën voor het voetlicht te brengen. Jonge leden meer bij de organisatie betrekken. Inspirerende info (nu te veel gericht op traditionele imkers). Moderniseren, modern, sprankelender. — <u>Informatie over:</u> gevoerde lobby, partnerschappen, (Europese) wetgeving, subsidie, geldstromen en economische gegevens bijenteelt NL. Financiële info over NBV, kosten (contributie) en aandeel daarvan voor de verenigingen. Aangeven met welke commerciële instanties wordt samengewerkt. — <u>Regie in kwaliteit.</u> Kwaliteitscontrole. Controleren kwaliteit van cursusaanbieders. Meer eisen stellen aan lokale afdelingen (zijn het visite kaartje van de vereniging). Zichtbaar zijn. Samenwerken met anderen. Coördinerende rol van de NBV in de discussie maximaal aantal volken – locatie. Verplichte app voor 'sputters' om te registreren. — <u>Nieuwe rol</u> imker vormen: leden vaker als ambassadeur biodiversiteit. 	49

– Bereikbaarheid NBV. NBV te ver weg. Bereikbare gezondheid coördinator.	
▪ Kennis, onderzoek: onafhankelijke info over ontwikkelingen en resultaten van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek en studies (ook uit buitenland). Positie WUR (onafhankelijk?). Monitoring (honingprogramma, drachtgebieden, imkerijen) en betere databank. Definiëren wat 'biodiversiteit' is (en hoe die te meten). Digitale bibliotheek. Bieden van lokaal gerichte kennis.	39
▪ Andere informatiebronnen: krijg info niet via NBV, maar via andere bronnen als: internet, Imkerpedia, buitenlandse bijeninstituten en universiteiten. Bij informatiebehoefte of problemen biedt de lokale vereniging, of ervaren imker, uitkomst. Meerwaarde NBV onduidelijk.	36
▪ Opleiding, onderwijs: goed materiaal. Wensen: mogelijkheid persoonlijk contact. Meer (specifieke) cursussen en workshops door het hele land, voor (beginnende) imkers. Lagere prijzen. Draaiboek voor lesgeven, meer voorlichting en les voor jongeren.	21
▪ Relatie leden – NBV: (bestuur van) NBV staat ver af van leden (top-down beleid). Actiever naar leden, gelegenheid voor persoonlijk contact. Verkleinen afstand basiscursisten – NBV.	20
▪ Mist niets. Tevreden over info via NBV	17
▪ Ledenvoordeel: duidelijk maken welk voordeel lidmaatschap biedt. Collectieve inkoop, aansprakelijkheidsverzekering, ledenkorting?	15
▪ Over de enquête: te vaag, te ongenueanceerd, amateuristisch	11
▪ Overig	9

Voor de wijze waarop de NBV zich voor de leden inzet geven de deelnemers aan het onderzoek een gemiddeld rapportcijfer van **6,9**. Het onderzoek eindigt met de vraag of leden nog iets aan de NBV mee wil geven: zie tabel 11 (en Bijlage 2 voor alle opgeschreven opmerkingen):

Tabel 11: **Laatste opmerkingen**

Laatste opmerkingen en ideeën (n=620)	aantal keer genoemd
▪ Belang biodiversiteit:	83
– focussen op biodiversiteit, open staan, belang wilde bij, ook als lobby.	
– focus en informatie drachtgebieden/ drachtplanten, drachtverbetering.	
– Sterk als vereniging staan tegen bestrijdingsmiddelen (ook samen met overheden)	
– Maatschappelijke relevantie bij	
▪ 'Ga zo door'	58
Goede ontwikkelingen, goede weg ingeslagen, positief koers, 'flinke' vernieuwing gaande.	

▪	Reactie m.b.t. het onderzoek	57
	- positieve reacties ('eindelijk', 'positief')	
	- vraag om terugkoppeling en actie na onderzoek ('benieuwd naar de resultaten', 'doe er wat mee')	
	- opmerkingen over de vraagstelling, te lange vragenlijst etc.	
▪	Belang en relevantie lokale verenigingen	40
	- Deze organisaties bieden meer (praktische) hulp	
	- Meer nauw contact gewenst, bezoeken, samenwerkingsverbanden	
	- Financiën: verhouding contributie lokaal – centraal is voor vele respondenten een punt van aandacht (liever meer geld naar lokaal)	
▪	Informatie in het algemeen en cursusmateriaal (incl. folders, boeken, website)	39
	- Kwaliteit bewaken, inhoudelijk sterker, meer praktijkgericht, moderner.	
	- Maak ook gebruik van beeld/ films	
	- Inhoudelijk meer informatie over actuele zaken en nieuws (bv. drachtziekten, pollen rating, weersomstandigheden, bijensterfte per regio, registratie volken etc).	
	- Digitaliseren	
	- Ook (wetenschappelijke) informatie uit het buitenland	
▪	Beginnend lid	36
	- Te weinig ervaring met de NBV om de vraag te beantwoorden.	
▪	Het tijdschrift	29
	- Roept gemengde meningen. Ongeveer de helft ziet veel toegevoegde waarde in het blad, sommige roepen zelfs om het maandelijks uit te brengen. Anderen uiten de wens om meer praktijk gerichte informatie, moderne uitstraling of vragen om geen plastic te gebruiken als inpakmethode.	
	- Digitaliseren blad	
	- Er is ook een deel minder tevreden respondenten die ontevreden zijn over de inhoudelijke kwaliteit van het blad.	
▪	Samenwerken.	25
	- Met landelijke natuur- en landbouworganisaties, ook afstemmen met andere bijen gerelateerde organisaties (bijvoorbeeld Nederlandse Commissie voor Bijenproducten, NBBV etc) of lokale clubs. Werk samen op Europees niveau. Rol WUR juist beperken. 'maak deel van een groter geheel'	
▪	Kosten	25
	- Contributie is te hoog, cursussen te duur, prijs materialen voor imkeren is ook te hoog. Idee voor kortingen of voordelen voor leden.	
▪	Zichtbaarheid brede publiek:	20

- Meer PR, landelijke campagnes, aanwezigheid in de media, reageren op actualiteiten.	
▪ Meebewegen en vernieuwen	19
- Beweeg mee met de nieuwe ontwikkelingen, probeer nieuwe methodes en ideeën, durf te experimenteren en innoveren. Kijk ook naar wat in de omliggende landen gebeurt.	
▪ Onbekend maakt onbemind	18
- 'wat heb ik aan NBV?' 'Dit onderzoek opent ogen'. Deze leden weten niet wat NBV allemaal doet. Ze willen bijvoorbeeld ook weten wat er speelt binnen de vereniging, hoe worden keuzes gemaakt.	
▪ Belangenbehartiging: uiteenlopende wensen en opmerkingen	35
NBV is er voor alle imkers	16
- Praat met alle imkers 'honing imkers en bijenliefhebbers', stimuleer dialoog, saamhorigheid.	
- Kijk ook naar de imkers die niet aangesloten zijn of zich op een andere manier organiseren	
Blijf bij jullie kerntaak	13
- Desnoods kerntaak definiëren	
- Er zijn voor alle bijen en imkers	
Focus op honing imkers, te veel aandacht voor de wilde bijen	6
▪ Afstand tussen leden – lokale verenigingen en de landelijke organisatie te groot	25
- Kom dichterbij de leden, luister naar de leden, kom op bezoek. Verbinding. Persoonlijk contact.	
- Een aantal respondenten vinden juist dat de ledenraad de afstand vergroot en geen bindende factor is; de nieuwe structuur zou de afstand groter maken	
- Meer directe invloed leden	
▪ Modernisering vereniging	25
NBV moet moderner, sneller, digitaal, toegankelijker, warmer, opener, meer praktische kennis. Omdat steeds meer ook andere type imkers zich aansluiten (jongeren, vrouwen etc). Denk ook aan meer aanwezigheid op de sociale media, ontwikkelen van een app	
▪ Bijeenkomsten lokaal organiseren	17
- Cursussen lokaal, studiedagen in de buurt, haak aan bij lokale initiatieven, digitaal via skype? Regionale events	
▪ Transparantie	13
- (als het om financiën gaat), eerlijkheid bij problemen, gedurfde standpunten.	
▪ Communicatie met leden	13
- Sneller, makkelijker contact, betere terugkoppeling, moderner, klantgericht denken	
▪ Jeugd enthousiasmeren, aanwezig op scholen	8
▪ Onderling ervaringen delen stimuleren	8

- NBV als verbinder, kennis oudere imkers inschakelen, specialisten onder de leden beken maken.	
▪ Meer achtergrondinformatie en ondersteuning nieuwe leden/ beginnend imkers (mentoraat?)	6
▪ Jaarlijks grootschalig event/ congres organiseren	6
- Voorbeeld Apisticus Munchen	
▪ Meer aandacht voor de vrijwilligers	4
- Ondersteuning, bedanken, training	
▪ Minder bureaucratie en regelgeving vanuit de overheid	5
▪ Lokale afdelingen juist niet toegankelijk , verouderd, geen uitsluiting jongere leden. In een geval problemen, negativiteit.	4
▪ Mogelijkheid om lid van een lokale vereniging te zijn zonder lid van de landelijke NBV te zijn	3
▪ Bankier bij een duurzame bank	2
▪ Al aangegeven	16
▪ Overig	71
